

**ЄВРОПА
БЕЗ БАР'ЄРІВ**

громадська організація

НОВИНИ

**про життя українців
в країнах Європи
січень 2023 року**

ЗМІСТ

УКРАЇНЦІ В ЄВРОПІ	3
Чи можна українцям їхати працювати в Європу без тимчасового захисту: пояснення (РБК)	3
Які країни прийматимуть біженців з України у 2023 році (Факти)	4
Робота для українців в Європі: де можна знайти і скільки заробити (Finance.ua)	6
Яку країну обрати для евакуації у 2023 році: рейтинг. Частина 2 (Евакуація.city)	7
БОЛГАРІЯ: 72 ЗІ 100	12
НОРВЕГІЯ: 70 ЗІ 100	14
ХОРВАТІЯ: 70 ЗІ 100	17
ЧЕХІЯ: 66 ЗІ 100	19
США: 63 ЗІ 100	21
УГОРЩИНА: 62 ЗІ 100	24
ФРАНЦІЯ: 61 ЗІ 100	25
ВЕЛИКА БРИТАНІЯ: 52 ЗІ 100	28
Міграційна криза через війну: критична ситуація в Європі та ризики для України (Евакуація.city)	31
Українські мігранти підіймають економіку Європи. Що буде з Україною без них? (Економічна правда)	33
Як УКРАЇНЦІ ПІДТРИМУЮТЬ ЕКОНОМІКУ ЄС	34
Європа готується прийняти більше українців у 2023 році, але менше підтримувати їх (CBNews.com.ua)	40
Допомога українським біженцям у Європі: яка зараз ситуація у різних країнах (Апостроф)	44

УКРАЇНЦІ В ЄВРОПІ

Чи можна українцям їхати працювати в Європу без тимчасового захисту: пояснення (РБК)

31.01.2022

Українці разом із тимчасовим захистом в країнах Європи отримали і право працювати там. Втім, чимало людей шукають роботу за кордоном, але не хочуть оформлювати статус втікачів від війни.

Чи можуть українці їхати працевлаштовуватися в країни Європи без отримання тимчасового захисту, TRAVEL РБК-Україна пояснила експерт міграційної платформи EWL.

Процедура працевлаштування для громадян України, які хочуть працювати за кордоном, а не їдуть у пошуках прихистку через війну, залишається фактично такою самою, як і до повномасштабного вторгнення, зазначає керівник відділу легалізації EWL Марія Кузенко.

"Українці можуть це робити на базі традиційних дозволів на роботу та документів, які легалізують їх перебування в європейській країні. Необхідний мінімум – це закордонний паспорт, основа для легального перебування (робоча віза, вид на проживання в європейській країні) і дозволи на роботу, які видають відповідні офіційні установи у європейських країнах на запит роботодавців", – пояснює фахівець.

У Польщі 3 із 6 місяців можна працювати на основі безвізового режиму за біометричним паспортом і дозволом на роботу. Ця можливість залишається такою ж, як і до 24 лютого 2022 року.

"Натомість слід зважати на те, що не всі консульства в Україні зараз оформлюють в Україні візи через війну. Наприклад, візовий відділ посольства Німеччини в Києві тимчасово зачинено і видача віз призупинена. Але громадяни України можуть оформити візи для перебування в Німеччині в її закордонних представництвах в інших країнах, наприклад, у Польщі", – звертає увагу Марія Кузенко.

Українцям радять перед виїздом звертатися до консульства країни, до якої вони планують їхати на роботу, і переконатися, чи видають зараз візи.

Проте кращим рішенням і для працевлаштування за кордоном для громадян України є отримання тимчасового захисту в країні, де вони хочуть працювати, переконані в компанії.

"В такому випадку працевлаштування відбувається за спрощеною процедурою і швидше. Не потрібно чекати на видачу дозволів на роботу, оскільки тимчасовий захист дає право працювати без отримання спеціальних дозволів. Громадянин України більш захищений країною, яка його прихистила і має більше пільг і можливостей", – зауважує спеціаліст із міграції.

В деяких країнах більшість роботодавців беруть на роботу українців, які мають тимчасову охорону. Наприклад – у Голландії, яка цього року досить активно стала працевлаштовувати громадян України.

"Причина проста – це значно спрощує процес працевлаштування і оформлення документів для самих роботодавців, оскільки усіма формальностями, пов'язані з легальним працевлаштуванням, займається роботодавець", – пояснює експерт.

[Повернутися до змісту](#)

Які країни прийматимуть біженців з України у 2023 році (Факти)

27.01.2022

Повномасштабна війна в Україні триває, а ворог систематично намагається знищити об'єкти критичної інфраструктури та житлові будинки українців.

Не виключено, що у 2023 році країни ЄС можуть переживати нову хвилю українських біженців. Факти ICTV дізнавались, які країни готові прийняти біженців у 2023 році.

Загальна ситуація

Сьогодні чимало країн Європи розробляють план на випадок нової хвилі біженців з України.

Попри різні чутки, ще в жодній із країн не заявили, що не готові приймати українців чи зачиняють двері для біженців. Тому в 2023 році громадяни зможуть вільно виїхати до країн ЄС, як і раніше.

Яка конкретно ситуація буде в 2023 році, наразі невідомо. Навіть якщо якась із країн вирішить припинити прийом біженців, українці дізнаються про це першими.

Польща

У 2023 році тут зміняться умови перебування для українських біженців – у країні планують внести правки до Спецзакону про допомогу громадянам України.

З 1 лютого 2023 року біженці в Польщі повинні будуть покривати 50% витрат на проживання, але не більше 40 злотих на особу на день. А з 1 травня 2023 року українці, які перебуватимуть у Польщі уже 180 днів, матимуть покривати 75% витрат, але не більше 60 злотих на особу на день.

Ця виплата не поширюється на дітей, пенсіонерів, вагітних жінок, людей з інвалідністю, осіб з дітьми до 1 року, опікунів трьох дітей і більше, а також осіб та сімей, що перебувають у скрутному фінансовому становищі.

Також вимушені переселенці повинні будуть подати заявку на отримання номера PESEL. Ця умова є обов'язковою.

Крім того, для в'їзду нових біженців з України до Польщі повинна бути обґрунтована причина. Наприклад, активні бойові дії у місці проживання.

Німеччина

У 2023 році українці зможуть в'їжджати до Німеччини без візи та перебувати там до 90 днів без посвідки на проживання.

Якщо ви плануєте залишатися в країні, то необхідно податись на дозвіл на проживання для тимчасового захисту (протягом 90 днів після першого в'їзду до Німеччини). Для цього необхідно звернутися до імміграційної служби за місцем проживання або тимчасового перебування.

Крім того, з 1 січня 2023 року біженці в Німеччині отримуватимуть збільшену допомогу.

Велика Британія

Що стосується приїзду біженця до Британії, то у 2023 році не варто очікувати на якісь зміни.

Український біженець може скористатися програмою Будинки для України, в рамках якої потрібно знайти громадянина Британії, що погодиться надати житло переселенцям. Така угода укладалася мінімум на пів року.

Втім, охочих прийняти українців дуже мало, тому в прийдешньому році потрапити до країни буде важко.

Також українці можуть отримати візу до Великої Британії для возз'єднання з членами сімей, що вже тимчасово проживають там. Наприклад, це можуть бути батько, матір, дитина, брат, сестра тощо.

Такий дозвіл видається максимум на три роки.

Словаччина

У 2023 році українці також зможуть виїхати до Словаччини. Якщо плануєте залишитись у країні як біженець, слід оформити статус Тимчасового захисту та отримати відповідні права, які значно полегшать життя в країні.

Тимчасовий притулок надається до 4 березня 2023 року, він автоматично продовжується на шість місяців, але не довше ніж на один рік, якщо Рада Європейського Союзу не вирішить інакше.

Чехія

Тут також офіційно продовжили програму допомоги українським біженцям до березня 2024 року. Тобто українських біженців зможуть прийняти в країні у 2023 році.

Після прибуття до Чехії біженці зможуть проживати у тимчасових притулках терміном до 30 діб (у спортзалах) та 150 діб у готелях. Подальші терміни проживання мають бути оплачені самими біженцями.

Італія та Франція

Уряди цих країн не повідомляли про те, що з 2023 року планують припинити прийом біженців. Тому українці можуть обрати будь-яку з двох країн.

Станом на жовтень-грудень 2022 року в Італії діють три режими прийому біженців:

- у центрах CAS та SAI Міністерства внутрішніх справ та місцевих органів влади;

- з агенції Diffused Hospitality, яка керується організаціями та асоціаціями третього сектора;

- проживання біженців у родичів та друзів.

Франція також продовжує приймати українських біженців. Вимушені переселенці отримують там грошову допомогу від французького уряду.

Виплати отримують лише ті українці, які мають дозвіл на проживання у статусі бенефіціар тимчасового захисту. Проте цей статус необхідно поновити через шість місяців після отримання. Якщо терміни порушені, виплати скасують.

Більш детальну інформацію про правила прийому та умови перебування біженців у країнах ЄС читайте на офіційних сайтах відомств кожної країни.

Варто звернути увагу, наразі жодна з країн не оголосила про бажання припинити приймати біженців, проте це не означає, що ситуація не зміниться після 1 січня 2023 року.

[Повернутися до змісту](#)

Робота для українців в Європі: де можна знайти і скільки заробити ([Finance.ua](#))

29.01.2022

Вакансії для громадян України в Європі наразі є, хоча їх кількість відчутно зменшилася порівняно з передноворічним попитом на роботу іноземців.

Про це пишуть експерти Міграційної платформи EWL.

Польща

Робота для українців у Польщі є у провідних галузях, де працевлаштовуються громадяни України, у тому числі біженці. Це вакансії у сфері логістики, в якій шукають працівників складів.

Також є робота в автомобільній галузі, яка відчуває брак працівників.

Більше вакансій з'являється на підприємствах харчової промисловості, які готуються до літнього сезону — наприклад, виробництві морозива.

З 1 січня у Польщі підняли мінімальну ставку до 3490 злотих брутто (29,7 тис.грн), а в липні очікується ще одне підвищення — до 3600 злотих брутто (30,7 тис.грн).

Середня зарплата для працівників, які виконують просту фізичну роботу і яка не вимагає знання польської мови — 4000-4400 злотих (34-37 тис. грн).

Румунія

В Румунії роботу для українців можна знайти на логістичних складах та виробництві.

Зарплати у Румунії нижче порівняно з іншими країнами Європи. Тому ця країна намагається конкурувати кращими умовами для біженців з України, щоби заповнити вакансії і одночасно дати їм роботу у складний час.

Працівникам доведеться погодитися на низькокваліфіковану роботу: війна рф проти України вдарить по світовому ринку праці

Деякі роботодавці запрошують на роботу жінок з України, пропонуючи безкоштовне житло та купони на безкоштовне харчування із середньою місячною зарплатою 550 євро (22 тис.грн).

Один із автомобільних гігантів пропонує роботу виключно для українських жінок, які можуть приїхати до країни разом з дітьми. За проживання дітей теж не треба платити. Жінки самоорганізуються по змінах і поки одні працюють, інші доглядають за дітьми. Таким чином, вони можуть не хвилюватися за безпеку дітей і одночасно заробити на простій фізичній роботі з виготовлення різних дротів для автомобілів, яка не вимагає якихось спеціальних навичок. В місяць виходить 550 євро.

Чехія

Серед затребуваних професій та актуальних вакансій в Чехії зараз — працівники логістичних складів для збору деталей кондиціонерів, вентиляторів і кондиціонерів для автомобілів або комплектування товари.

Переважає більшість роботодавців пропонують безкоштовне житло для своїх працівників. Деякі підприємства забезпечують своїх працівників безкоштовним харчуванням або за пільговими цінами. Це робота, яка не вимагає знання чеської мови і досвіду.

В місяць можна заробити — 25- 28 тис. крон нетто (42,1-47,2 тис. грн).

Голландія

В Нідерландах громадян України працевлаштовують на підприємствах з виробництва м'ясної продукції та логістичних складах із зарплатою 1800 євро на місяць брутто (72,2 тис.грн). Це також робота, яка не потребує спеціальних навичок чи знання мови.

Натомість часто вимогою роботодавців є наявність посвідчення водія, щоби мати можливість доїхати на роботу на службовій машині, яку дають працівникам. Крім того, працевлаштуватися можуть ті, хто має статус тимчасової охорони, виданий Нідерландами, а також BSN — голландський аналог ідентифікаційного коду.

Громадяни України з досвідом роботи у гастрономічній сфері та знанням англійської мови на комунікативному рівні можуть працевлаштуватися кухарями або офіціантами і отримувати зарплату 1900-2000 євро нетто (76,2-80,2 тис.грн).

[Повернутися до змісту](#)

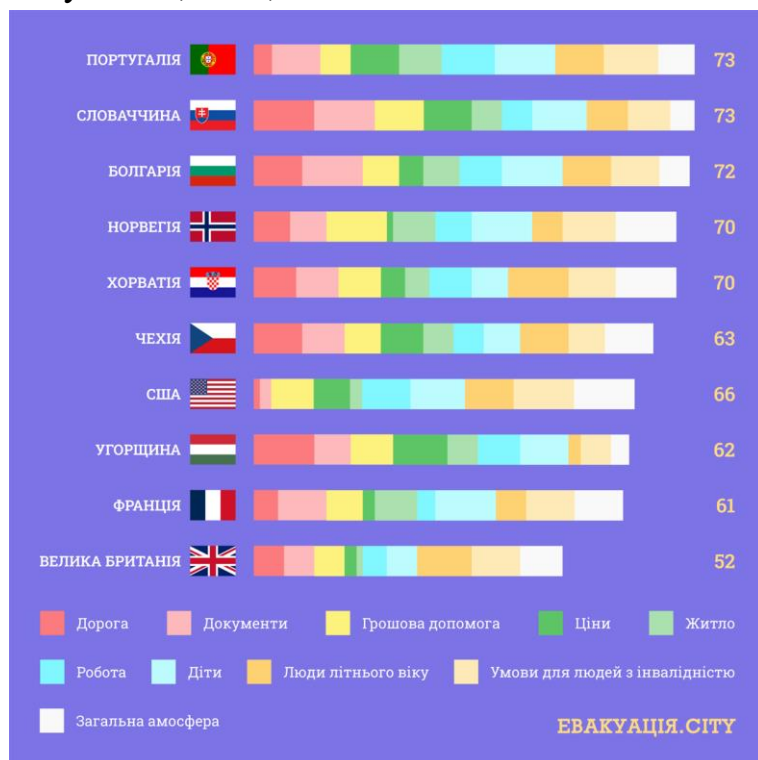
Яку країну обрати для евакуації у 2023 році: рейтинг. Частина 2 ([Евакуація.city](#))

14.01.2022

Від 24 лютого найбільше українців евакуювалося до Польщі. Також багато переселенців з України знайшли тимчасовий прихисток у Німеччині, Чехії, Італії, Іспанії, Британії, Болгарії, Франції, Румунії та

Словаччині. Умови прийому та допомоги за майже рік великої війни змінюються, тож яку країну варто обрати, якщо плануєте їхати зараз?

Редакція Евакуація.City вивчила офіційні документи та поговорила з українцями, які живуть в різних державах і склала рейтинг країн для евакуації. У ньому розповідаємо про дорогу, грошову допомогу, роботу, документи, ціни, житло та інші важливі моменти.

Першу частину рейтингу країн читайте за посиланням.

Ось наступні 10 країн, які редакція обрала для аналізу:

- Португалія
- Словаччина
- Болгарія
- Норвегія
- Хорватія
- Чехія
- США
- Угорщина
- Франція
- Велика Британія

ПОРТУГАЛІЯ: 73 ЗІ 100

Станом на 20 грудня 2022 року понад 56 тисяч громадян України попросили прихистку від війни у Португалії. Українці із тимчасовим захистом отримують право на проживання в країні на 1 рік (може бути продовжене ще двічі по 6 місяців). Статус надає доступ до основних послуг та заходів інтеграції.

Оформлення візи або дозволу на в'їзд в Португалію не вимагають.

Дорога: 3

Португалія розташована далеко від України – приблизно за 4 тисячі кілометрів. Щоб поїхати чи полетіти до цієї країни, спочатку треба перетнути кордон із сусідніми державами. Виїхати за кордон ви можете на авто, автобусами і потягами. Найпопулярніші для пересадок Польща і Румунія.

Варіанти маршрутів:

- Варшава-Лісабон компанією Wizz Air за 4 300 гривень без пересадок, 4 години і 15 хвилин в дорозі;
- автобус Варшава-Лісабон, купити квитки можна на сайті Infobus від 730 злотих (5 000 гривень), в дорозі майже дві доби;
- автомобілемі через Польщу, Німеччину, Францію та Іспанію, дорога займе приблизно 40 годин (в залежності від маршруту).

Черги на пунктах пропуску можна моніторити на інтерактивній мапі. За розкладом потягів слідкуйте на офіційному телеграм-каналі Укрзалізниці. Розклад автобусів з України за кордон шукайте на сайті Civil Navigation.

Документи: 8

З проханням про надання статусу тимчасового захисту українці повинні звернутись до Служби з питань іноземців та кордонів (Serviço de Estrangeiros e Fronteiras). Це є першою умовою для отримання соціальної допомоги. Другий крок – оформлення номеру соціального страхування (NISS) у Соціальній службі (Segurança Social). Отримати статус можна за 2-3 тижні.

Допомога: 5

Порядок виплати визначають індивідуально в кожному випадку. В середньому це 200 євро, отримати гроші ви зможете, якщо ваш дохід не перевищує цю суму. Одноразових виплат відразу після прибуття до Португалії немає.

Мерії в різних регіонах країни та українські громадські організації створили Центри підтримки українців, які допомагають евакуйованим:

- із тимчасовим розміщенням,
- інформаційною підтримкою,
- продуктовими наборами та гарячим харчуванням,
- речами першої необхідності.

В більшості муніципалітетів немає спеціальних умов або безкоштовного проїзду для громадян України.

Ціни: 8

Португалію вважають однією з найдешевших країн Західної Європи. Продукти дійсно недорогі, бюджет подружжя на їжу стартує від 350 євро (13 00 гривень) на місяць.

У багатьох містах і містечках продовжують працювати традиційні ринки. Також в країні представлені європейські мережі супермаркетів.

Житло: 7

Фінансова допомога від португальського уряду на оренду квартири не передбачена. Та тимчасовий захист зумовлює, що громадяни, які потребують допомоги, можуть отримати житлову підтримку від місцевої влади через програму Porta de Entrada. Заповнити форму можна за посиланням.

Орендатори попросять за "однушку" без джерела тепла у віддалених районах в середньому 350 євро (14 000 гривень) на місяць, за "двушку" – близько 700 євро/місяць (27 000 гривень). Водночас, за оренду житла в Лісабоні доведеться заплатити від 1 200 євро/місяць (48 000 гривень).

Робота: 9

Щоб знайти роботу, бажано знати португальську чи англійську, але це не обов'язково. У Португалії добре розвинені металургія, текстильна, меблева галузі та сільське господарство. На виробництво потрібно багато некваліфікованих працівників. Також шукають швачок з базовими

навичками. У південних районах країни в сезон можна знайти роботу в сфері обслуговування, пов'язану з готельним бізнесом і туризмом.

Сервіс Momondo також визнав Португалію найкомфортнішою країною для віддаленої роботи.

Діти: 10

Сім'ї з дітьми і вагітні жінки можуть отримувати більші суми допомоги, які вираховують індивідуально.

Діти віком від 6 до 18 років мають обов'язкову освіту на тих самих умовах, що й громадяни країни.

Вступ до вищих навчальних закладів здійснюється за допомогою спеціального конкурсу для іноземних студентів. Після зарахування до університету, українці отримують підтримку в оплаті навчання, проживання в університетських резиденціях, доступ до їдалень і барів за зниженими цінами та фінансову допомогу для існування.

Люди літнього віку: 8

Наразі жодної спеціальної програми допомоги для них не передбачено.

Мають такі ж права, як і інші українські переселенці. Наприклад, отримувати фінансову допомогу в середньому у розмірі 189 євро на місяць, медичні послуги тощо.

Умови для людей з інвалідністю: 9

Окремої фінансової допомоги для тимчасових переселенців з України не передбачено, але люди з інвалідністю будуть забезпечені засобами для реабілітації та постійною медичною допомогою.

Навколишнє середовище – добре адаптоване, люди з інвалідністю міцно "вбудовані" у португальське соціальне життя.

Загальна атмосфера: 6

Після російського вторгнення в Україну Португалія виступала проти заборони видачі росіянам туристичних віз, однак призупинила надання так званих "золотих" віз для громадян рф.

У країні не раз спалахували скандали, пов'язані з передачею росіянами інформації про українців. Українська громада п'ята за чисельністю серед інших іноземних громад у Португалії. Ще у 2021 році тут діяло 14 українських громадських організацій. Обговорити проблеми, поділитися новинами та поспілкуватися наші земляки можуть, зокрема, тут.

СЛОВАЧЧИНА: 73 ЗІ 100

Станом на 3 січня 2023 року у цій країні зареєстрували 104 959 шукачів притулку з України. Словаччина заявила, що повністю підготовлена прийняти очікуваний потік людей, які рятуються від війни, і вживає всіх заходів, щоб надати якісну допомогу на кордонах.

Наразі діють 3 пункти їх перетину:

- Убля,
- Вишне Немецьке
- та Вельке Слеменце.

В країні спостерігають відмінність між регіонами за рівнем розвитку. Українську гривню (UAH) обміняти проблематично, таку можливість пропонують лише деякі банки.

Дорога: 10

Між Києвом і Братиславою 780 кілометрів. На авто можна подолати цю відстань за 8 годин. Без пересадок до Словаччини доїдете також автобусом або поїздом. Так, автобус зі Львова прибуде до Братислави орієнтовно через 16 годин. Квиток коштуватиме від 1 500 гривень.

З 11 грудня "Укрзалізниця" повернула рейс, який сполучає Словаччину із Закарпаттям. Щодня курсують 2 поїзди сполученням Кошице – Мукачеве. Вартість квитка від 363 гривні.

Документи: 10

Словацька Республіка надає громадянам України та членам їхніх сімей тимчасовий захист. За наявності всіх українських документів його оформляють одразу під час реєстрації.

Якщо документів нема, тимчасовий захист робитимуть протягом 30 днів.

Допомога: 8

Розмір допомоги залежить від кількості членів родини та їхнього становища. Так, можна отримати:

- 68,80 євро (2 700 гривень) на місяць на 1 людину,
- 130,90 євро (5 100 гривень) на місяць на 1 людину з дитиною.

Українці також мають право на інші види допомоги:

- по вагітності,
- по догляду за малолітньою дитиною,
- субсидії на шкільне приладдя та харчування.

Їм доступна безкоштовна негайна або невідкладна медична допомога (всі інші медичні послуги платні).

Ціни: 8

Борщовий набір може коштувати в середньому 12,08 євро (483,2 гривень).

За продуктовий кошик на тиждень орієнтовно треба витратити 39,2 євро (1 568 гривень). Ціни постійно зростають.

Житло: 6

Українці можуть подати запит про допомогу у наданні житла, але кількість місць обмежена, особливо у великих містах. Тож на окремі апартаменти сподіватись не варто. Держава фінансово підтримує громадян, які безкоштовно надають своє житло для евакуйованих.

А от за місяць оренди доведеться віддати від 300 до 1500 доларів (8 770-43 800 гривень).

Робота: 5

Українці у Словаччині можуть отримати роботу в разі вільних місць за трудовою квотою. Є потреба у низькокваліфікованих робітниках. Для інших посад потрібно володіти словацькою. Але й зі знаннями німецької та англійської мов та високою кваліфікацією можна добре влаштуватися:

- за будівельними спеціальностями;
- у машинобудівній сфері;
- програмістам;
- медикам та ін.

Виняток щодо працевлаштування українських громадян тут – посади держслужбовців.

Дипломи українських ВНЗ не визнаються і потребують підтвердження.

Діти: 9

Відвідування словацької школи є обов'язковим для дітей до 16 років, навчання відбувається місцевою мовою.

Можна оформити дотацію на харчування дитини. Українські діти віком до 17 років можуть отримати одноразову допомогу 120 євро.

Вступ до державних вищих навчальних закладів – без іспитів.

Люди літнього віку: 6

Передбачена допомога людям пенсійного віку у розмірі 70,4 євро (2 800 гривень) на місяць.

Умови для людей з інвалідністю: 7

Люди з інвалідністю теж мають право отримати підвищену матеріальну допомогу у розмірі 70,4 євро (2 800 гривень) на місяць.

Загальна атмосфера: 4

В країні проживає велика кількість етнічних українців. Але частина словацького суспільства продовжує вірити у наративи про "братні народи" і "вимушену агресію" росії. При цьому, люди тут надають активну допомогу українцям, які постраждали від війни росії в Україні.

Наші земляки можуть знайти однодумців тут або тут.

БОЛГАРІЯ: 72 31 100

Станом на 13 грудня 2022 року у Болгарії зареєстровано 148 451 громадян України із тимчасовим захистом. З 31 жовтня максимальний термін перебування в країні, який складав один рік, скасували.

Українці можуть перебувати тут необмежений час, але в готелях їх більше не селитимуть. Евакуйованим надають безкоштовну первинну медичну допомогу (особливо щодо хронічних хворих, інсулінозалежних). А от стаціонарне лікування та операції платні.

Громадяни України болгарського походження можуть отримати дозвіл на довгострокове або постійне проживання, якщо уклали трудовий договір із місцевим роботодавцем на термін від 6 місяців.

Болгарія – курортна країна Автор: Unsplash

Дорога: 8

Дістатися Болгарії найшвидше можна літаком із сусідньої Польщі. Їхати без пересадок варто автомобілем або автобусом, наприклад, через Румунію. Є автобусні рейси щотижня з Києва, Запоріжжя, Дніпра, Одеси, Львова, Чернівців. Вони коштують 2 500 гривень. Інформацію та реєстрацію на них знайдете тут.

Тривалість поїздки – у середньому 24 години, якщо на кордонах відсутні черги. Дорога між містами Київ і Варна – майже 1 100 кілометрів.

Документи: 10

Статус тимчасового захисту оформлюють у відділках поліції за 15 хвилин. Він дає право на проживання, роботу, невідкладну медичну допомогу, можливість повернення додому в будь-який час.

Без оформленого статусу доведеться самотійно платити за проживання.

Грошова допомога: 6

Українці з тимчасовим захистом або статусом біженця можуть отримати два види виплат:

- одноразову грошову допомогу у розмірі 375 левів (180 євро або 7 030 гривень) на людину. Відповідь має надійти впродовж 27 днів. Отримати гроші можна готівкою у поштовому відділенні або на картку, оформлену у будь-якому болгарському банку;

- щомісячну соціальну допомогу та адресну допомогу на опалення, їх видають не всім, розмір визначають індивідуально, для оформлення потрібно звернутися до Управління соціальної допомоги, адреси за посиланням.

Ціни: 4

Вартість продуктів залежить від регіону – у великих містах та на курортах вища у 1,5-2 рази. Сім'я з 3 людей витратить на харчування чимало – в середньому 490-588 левів (200-300 євро) на місяць.

Житло: 6

Всіх новоприбулих українців після 31 жовтня 2022 року розміщують у держустанови (не в готелі, як було до того).

Оренда дво-трикімнатної квартири коштує в середньому 392-588 левів (250-300 євро).

Робота: 7

Тимчасовий захист дає право на працю, місце роботи потрібно шукати самотійно. Болгарія відчуває брак робочих рук у багатьох сферах, однак, кваліфікованим фахівцям необхідне знання болгарської мови, хоча у сфері ІТ та у міжнародних компаніях може виручити англійська.

В іншому випадку пропонують роботу посудомийкам, покоївкам, різноробочим. В сезон на курортах не проблема працевлаштуватися водіям, кондитерам, масажистам, представникам сфери краси та готельного бізнесу. Для роботи лікарем або вчителем необхідне підтвердження диплома. Більше інформації тут.

Діти: 10

- 3 місяці отримують допомогу розмірі 50 левів,
- мають доступ до безкоштовної освіти,
- існує можливість навчання різними мовами – болгарською, англійською, російською та українською,
- прийом до університетів здійснюється без іспитів, але навчання платне як для іноземців, так і для громадян країни.

Наразі уряд вирішує питання про відкриття українських шкіл.

Люди літнього віку: 8

Представникам вразливих груп надають рівне з громадянами Болгарії право на доступ до медичної допомоги.

Для найбільш незахищених верств населення – літніх людей, старших за 65 років, надається матеріальна допомога у розмірі 170 левів (3 400 гривень) на місяць.

Умови для людей з інвалідністю: 8

Українці з інвалідністю повинні підтвердити свій статус згідно чинного законодавства країни. За цієї умови можуть отримати:

- медичне приладдя, медикаменти,
- безкоштовні "Гвинетки" (квитки) на особистий автотранспорт,
- компенсацію проїзду на транспорті в регіоні проживання,
- субсидію на розвиток власного бізнесу в розмірі до 20 000 левів,
- субсидію 600 левів на перебудову житла (для будівництва пандусу, для кріплення парпетів та поручнів тощо).

Загальна атмосфера: 5

Болгарія приєдналася до антиросійських санкцій ЄС, але має і проросійські симпатії. До українців ставлення переважно приязне.

Чисельність української діаспори близько 20 тисяч людей. Знайти спільноти можна у різних містах країни, а також у соціальних мережах.

НОРВЕГІЯ: 70 ЗІ 100

Станом на 31 грудня 2022 року тут зареєструвалися 36 582 шукача тимчасового притулку з України.

Норвегія не є країною Євросоюзу, але входить в Шенген, тож українці можуть в'їхати сюди без візи. Процедура оформлення захисту відрізняється від країн ЄС.

Якщо громадянин України має дійсний дозвіл на проживання в іншій безпечній країні, куди можна повернутися, Норвегія не прийме заяву на отримання дозволу на проживання зараз. За відгуками українців, загалом у Норвегії умови для них хороші, але все залежить від комуни, куди людина потрапить. Навіть в одному місті умови та оплата можуть бути різними для 2 однакових сімей. Потреби дітей в країні на першому місці.

Дорога: 6

Понад 2 337 км і в середньому 26 годин автомобілем відділяють Київ і Осло, столицю Норвегії. Один із варіантів – їхати через Польщу, Німеччину, Данію, потім 3 години паромом до Швеції – і ви на місці.

Можливе залізничне сполучення, а також автобусний маршрут через Львів і Краків.

Скориставшись літаком, ви скоротите час на дорогу до 2-3 годин, але для цього треба виїхати до Євросоюзу.

Документи: 6

Громадяни України, які переїхали до Норвегії через агресію росії, отримують "тимчасовий колективний захист". Статус передбачає дозвіл на

проживання на 1 рік, він може бути продовжений на термін до 3 років і надає право на:

- медичне обслуговування,
- працевлаштування,
- освіти,
- соціальну підтримку,
- відвідування курсів з вивчення норвезької мови.

Оформити захист в Норвегії можна в центрі біженців в Råde або у відділках поліції (домовитися про час реєстрації необхідно заздалегідь).

У міграційному відділку у вас візьмуть відбитки пальців та допоможуть заповнити анкету (весь процес займе 3-4 години). Термін розгляду заяви може зайняти декілька тижнів.

Існує 3 етапи процедури:

- ознайомчий, коли встановлюється особистість,
- проміжний, поки прийде підтвердження, яка комуна прийме людину (від тижня до 6 місяців),
- поселення та інтродукована програма.

Допомога: 10

Громадяни України, які рятуються від війни у Норвегії, соціально захищені – допоки не знайдуть роботу, можуть отримувати мінімальну допомогу. Уряд країни надає підтримку для забезпечення найважливіших життєвих потреб:

- харчування,
- проживання,
- доступу до медичних послуг,
- здобуття початкової, середньої та вищої освіти.

Щомісячні виплати по курсу з норвезької крони становлять приблизно 1 800 євро (близько 67 тисяч гривень) на дорослу людину, але програму з часом можуть корегувати.

Українці, які повертаються додому, отримують 1 500 доларів на дорогу.

Ціни: 1

За рівнем вартості проживання Норвегія належить до найдорожчих країн світу. Ціни на продукти в країні майже на 50% вищі, ніж у середньому по ЄС.

Продуктовий кошик, в який входять хліб, яйця, макарони, куряча грудка, овочі, фрукти та інше буде коштувати приблизно 418 норвезьких крон (близько 39 євро або 1 560 грн).

Житло: 7

На першому та на другому етапах житло безкоштовне (частіше нагадує табір, гуртожиток чи готель), а на третьому – людина самостійно все оплачує із зарплати.

Ті, у кого є рідні або знайомі в Норвегії, мають можливість тимчасово розміститися в їхніх оселях.

Ціни на оренду квартир в Норвегії також набагато вищі, ніж в інших європейських країнах:

- 10 000 – 12 000 норвезьких крон (1 000 – 1 200 євро) на місяць – 1-кімнатна квартира-студія у центрі великих міст,
- до 16 000 норвезьких крон (1 600 євро) на місяць – 2-3-кімнатна квартира

Робота: 6

У Норвегії один із найнижчих рівнів безробіття в Європі, та для багатьох професій необхідно володіти норвезькою мовою.

Найпоширеніші пропозиції для українців:

- будівництво,
- робота в полі,
- риболовля,
- прибирання,
- гастрономія,
- готельний бізнес та ін.

Діти: 10

Батьки дитини віком від 6 до 16 років зобов'язані віддати її до школи. У місті Осло діє українська школа "Кобзар".

Відвідування дитсадка у Норвегії не є обов'язковим, але вважається першим етапом освітнього процесу. Після закінчення школи в українців є змога отримати державне місце у коледжі або в університеті зі стипендією.

Навчання у державних школах та відвідування садочків безплатні для дітей.

Люди літнього віку: 5

Особливих соціальних виплат для переселенців літнього віку з України немає. Але при потребі можна звернутися за допомогою до Червоного Хреста.

Умови для людей з інвалідністю: 9

Переселенці з України з інвалідністю зможуть оформити пільги. Додаткова допомога виплачується протягом 12 місяців, її сума залежить від доходів родини і загального прибутку в Норвегії та за кордоном. При цьому стан здоров'я людини має відповідати певним критеріям, відповідно до Закону про національне страхування.

Загальна атмосфера: 10

Через військову агресію росії в Україні норвезький уряд розірвав із нею угоду про спрощений візовий режим. У країні серйозно ставляться до гібридних загроз з російської сторони.

Норвезьке суспільство переважно відкрите і доброзичливе, норвежці співчують українцям і підтримують їх. Разом з тим не готові ставитися толерантно до порушень громадського порядку та звичного для них способу життя. Фб-спільноти для українців можна знайти тут і тут. У цих групах часто діляться посиланнями на телеграм-канали для українських

переселенців у Норвегії, корисною інформацію та відповідають на запитання.

ХОРВАТІЯ: 70 ЗІ 100

Дістатися до Хорватії швидше та легше, ніж до багатьох інших європейських країн, які зараз відкрили кордон для українців.

Однак проживання тут не з дешевих. До того ж, цей напрямок в курортний сезон облюбували росіяни. За приблизними підрахунками станом на 25 грудня 2022 року Хорватія прихистила від війни майже 20 тисяч наших співвітчизників.

Статус особи під тимчасовим захистом надає вам право перебувати в Хорватії до 04 березня 2023 року з можливістю автоматичного продовження двічі на 6 місяців, тобто до 4 березня 2024 року.

Хорватія Автор: Kristijan Arsov on Unsplash

Дорога: 7

Відстань між країнами понад 1 600 кілометрів. Між ними курсують автобуси і поїзди. Приблизний час поїздки на авто через Угорщину – 20 годин. Автобусом зі Львова – 24-26 годин. Прямі перельоти до Хорватії з України зараз неможливі.

Пред'явивши український паспорт чи інший документ пасажир зможе безкоштовно проїхати у 2-му класі потягів по всій країні.

Безкоштовну допомогу вимушеним переселенцям з України на дорогах Хорватії надає і Хорватський автоклуб (НАК).

Документи: 7

Прикордонна поліція оформляє документ – право на в'їзд в Хорватію шукачу тимчасового захисту формату А4. Після прибуття до місця перебування/проживання в Хорватії потрібно звернутися до відділення поліції з метою реєстрації тимчасового захисту, а також до відділення Товариства Червоного Хреста при необхідності отримання допомоги.

Допомога: 7

Одноразова фінансова компенсація:

- для сім'ї: до 3 500 кун (460 євро),
- на одну людину: до 2 500 кун (330 євро).

Також є допомога Червоного Хреста, Благодійної організації Карітас (їжа, одяг, ліки тощо).

Ціни: 4

Після переходу на євро жителі Хорватії почали масово скаржитися на різкий стрибок цін на товари і послуги. Це підтвердив і міністр економіки та сталого розвитку країни Давор Філіпович, заявивши, що "відбулося неприпустиме підвищення цін". Щоб купити в супермаркеті хліб, молоко, яйця, сир, рис, по 1 кілограму курячої грудки, картоплі та бананів, доведеться витратити в середньому 20 євро (900 гривень).

Житло: 4

Як особа, яка перебуває під тимчасовим захистом у Хорватії, ви можете бути розміщені в:

- центрі прихистку для переміщених осіб (до 48 годин),
- помешкання від Червоного Хреста (готелі, хостели, прийомні сім'ї),
- власне чи орендоване житло або інші варіанти.

Оренда житла дорога – від 700 євро (28 000 гривень) на місяць.

Окреме житло надається лише за певних умов (діти без супроводу, діти з вадами розвитку, люди літнього віку, особи з інвалідністю та інші). При розміщенні увагу звертають на стать, вік та становище соціально незахищених людей, а також на заявників з особливими потребами та цілісність сім'ї.

Держава виплачуватиме до 3600 кун на місяць власникам, які віддають своє майно для розміщення переселенців.

Робота: 7

Якщо ви налаштовані працювати, то після приїзду до Хорватії залишаєте свої контакти в Червоному Хресті. Місцеві підприємці звертаються туди з пропозицією роботи.

Ринок праці в Хорватії різноманітний та має регіональні особливості. В прибережних областях (жупаніях) дефіцитними є різні професії в туристичній галузі, в континентальних областях – на будівництво та у переробній промисловості.

Однак українці скаржаться на те, що хорвати переважно прагнуть працевлаштувати співвітчизника, а не іноземця, навіть незважаючи на нижчий рівень кваліфікації. Якщо ви бажаєте працювати за своєю спеціальністю, потрібно вивчити хорватську мову, а також підтвердити диплом.

Діти: 6

Райони та міста по всій країні мають різні програми надання субсидій витрат на харчування, транспорт, закупівлю підручників для учнів середньої школи, позакласну роботу. Всю інформацію про це надасть навчальний заклад.

Українських шкіл/садочків або україномовних класів у Хорватії немає.

Для школи та садочку необхідно, щоб у вашої дитини була її карта загальної вакцинації від народження (або її копія чи фотографія).

Українські студенти мають право продовжувати здобуття вищої освіти, рішення про зарахування приймають на відповідних факультетах з огляду на наявність вільних місць та інші критерії. Їх можуть прийняти на платній основі. Але є можливість після 8-го класу безкоштовно йти у коледж та здобути середню спеціальну освіту.

Люди літнього віку: 10

- Одноразова допомога: до 2 500 кун (330 євро).
- Безкоштовне тимчасове житло.

Умови для людей з інвалідністю: 8

Хорватські товариства людей з інвалідністю готові надати потрібну допомогу та підтримку українцям з тимчасовим захистом. Люди з

інвалідністю мають право на окреме помешкання, а також (за певних умов) забезпечення транспортом.

Загальна атмосфера: 10

Хорвати доброзичливі та чуйні. В цілому, їх ставлення до українців позитивне, у суспільстві переважає щира емпатія у зв'язку з війною, яка нагадує події в самій Хорватії.

Українці – одна з 22 національних меншин в Республіці Хорватія, зазначених у Конституції країни. Завдяки зусиллям представників української діаспори тут діють національні культурні товариства та громадські організації. Фейсбук-спільнота тут.

ЧЕХІЯ: 66 ЗІ 100

Ця країна на третьому місці в ЄС за кількістю віз тимчасового захисту для евакуйованих з України. Станом на 1 січня 2023 Чехія прийняла 475 030 наших земляків, запропонувала тимчасовий захист і підтримку.

З 1 січня змінилися умови перебування в країні та сума матеріальної допомоги. Безкоштовне страхування дорослим громадянам України, які отримали візу тимчасового захисту, надається лише на перших 150 днів, після цього доведеться оплачувати його самостійно.

В країні не вистачає курсів вивчення мови та українських шкіл, а також є труднощі з житлом, роботою, навчанням та соціальною допомогою для українців.

Дорога 8

З України сюди можна доїхати автобусом, поїздом і літаком (спочатку треба виїхати до Євросоюзу). Найдешевше зараз летіти в Чехію з Польщі, Угорщини, Словаччини – 15 євро і Румунії – 40 євро.

Відстань від Києва до Праги – 1 397 кілометрів, приблизний час поїздки автомобілем – 14 годин.

Поїздки в міжнародних потягах залишаються безкоштовними для громадян України, які перетнули кордон після 24 лютого.

Документи: 7

Упродовж 3-х днів після приїзду до Чеської Республіки потрібно звернутися в Регіональний центр допомоги Україні. Порушення може тягнути за собою штраф у розмірі до 150 євро.

Для безперешкодної реєстрації в одному з Регіональних центрів необхідно мати відмітку про перетин українського кордону/кордону ЄС. Максимальний термін розгляду заяви про видачу візи тимчасового захисту – до 60 днів.

При виїзді за територію Чеської Республіки тимчасовий захист не припиняють автоматично.

Грошова допомога: 6

З 1 січня 2023 року евакуйовані до Чехії українці, яким надають безкоштовне житло та харчування, більше не отримують першу виплату 5 000 крон (8 300 гривень).

Подальша гуманітарна допомога прив'язана до розміру прожиткового мінімуму з першого дня отримання візи тимчасового захисту, а також складу сім'ї. Вона має становити:

- 4 860 крон (8 000 гривень) для дорослих,
- 3 490 крон (5 800 гривень) для дітей.

З сьомого місяця надаватиметься гуманітарна допомога у розмірі мінімуму, необхідного для виживання, тобто 3 130 крон (5 200 гривень).

Оформити виплату соціальної фінансової допомоги можна за посиланням.

Упродовж 5 днів після отримання візи тимчасового захисту для українців діє право безкоштовного проїзду. Після цього можна оформити пільговий проїзний квиток.

Базовий пакет медичного страхування на місяць коштуватиме 80 євро. За ці гроші можна отримати консультацію лікаря та видачу медичних препаратів за рецептом.

Ціни: 7

Сім'я з 2 людей потребуватиме на продукти у Чехії не менше 150-200 євро (6-8 тисяч гривень) на місяць.

Житло: 5

У Центрах допомоги Україні можна отримати безкоштовне житло на місяць з можливістю продовження, переважно в провінції.

Найскладніша ситуація в Празі та Брно. Тут допомога з житлом зараз не надається, а оренда квартири коштуватиме понад 15 тисяч крон (майже 600 євро, 24 тисячі гривень) на місяць. У віддалених від столиці містах можна винайняти житло за 300 – 350 євро на місяць (12 000 гривень).

"Українські біженці в Чехії не живуть на вулиці, але високий відсоток із них повідомляє, що їхнє розміщення дуже нестабільне і на короткий час", – каже Мартін Розумек, директор Організації допомоги біженцям.

Робота: 5

Українці часто працюють на низькооплачуваних роботах – у виробничих компаніях чи сферах обслуговування. Погане знання мови не дає можливості кар'єрного зростання. На периферії знайти роботу складно.

"Три чверті українських біженців працюють менш ніж за 150 чеських крон (250 гривень) на годину. Це вкрай мало за нинішньої інфляції, і багато хто з них живе у злиднях", – наголосив Мартін Розумек.

Діти: 6

У Чехії бракує курсів, вчителів чеської мови, українських класів і шкіл. Якщо в школі є вільні місця, дітей приймають на навчання чеською мовою й пропонують додаткові години для її вивчення. Тож один з великих викликів – інтеграція дітей в місцеві школи.

Шукати безкоштовні школи та садочки можна тут.

Медичне страхування неповнолітніх дітей безкоштовне. Українські студенти можуть вступати до чеських ВНЗ, навіть якщо отримали тимчасовий захист в будь-якій іншій країні ЄС.

Люди літнього віку: 8

Для людей, старших за 65 років, щомісячна матеріальна допомога в півтора рази більша за стандартну. Чеська держава продовжує платити за медичне страхування. Із дійсним страховим полісом люди літнього віку можуть звертатися до муніципальних лікарень.

Умови для людей з інвалідністю: 6

Тут високий рівень доступності для людей з інвалідністю – обладнані пандуси, ліфти, є спеціальні візочки для продуктів у великих магазинах і навіть примірочні.

Та на громадян України не розповсюджуються адресні пільги, матеріальна допомога, квоти на роботу тощо. Хоча медичне страхування покриває вартість необхідного медичного приладдя.

За умови підтвердження інвалідності в Чехії можна отримати підвищену щомісячну матеріальну допомогу, а також різні види допомоги від громадських організацій.

Загальна атмосфера: 8

У жовтні 2022 року Чехія приєдналася до країн Балтії, Польщі та Фінляндії, які закрили кордони для російських туристів. "Поки в Україні російські ракети падають на дитячі майданчики та на людей, які просто йдуть на роботу, до Чехії через міжнародний аеропорт щодня їдуть до 200 громадян російської федерації. Тому ми домовилися, що буде відмовимо у в'їзді тим громадянам росії, які приїжджають на територію Чехії з метою туризму, спорту чи культури", – сказав міністр закордонних справ Чехії Ян Ліпавський. Найбільше росіян є у Празі та Карлових Варах.

Є й українські спільноти. Наприклад, фейсбук-група Чехія UA | Дошка оголошень | Українці в Чехії налічує 167 тисяч учасників.

США: 63 зі 100

Різниця в часі між нашими країнами – 8 годин. До 25 квітня 2022 року людей, які виїхали з України, пропускали через мексиканський кордон і давали "Гуманітарний пароль" на 1 рік.

Після 25 квітня в США створили програму U4U (Uniting for Ukraine), яка дає офіційний дозвіл на перебування 2 роки та можливість одразу з Європи прилетіти на пряму в США. Серед інших прав:

- дозвіл на роботу,
- податковий номер,
- можливість отримання водійських прав та посвідчення особи,
- відкриття банківського рахунку,
- медичне страхування,
- мінімальна соціальна фінансова допомога,
- доступ до освітніх послуг та ін.

Сполучені Штати можуть прийняти до 100 тисяч українців. Забезпечити евакуйованим житло і фінансову підтримку повинні родичі або "спонсор". Програма дає право першого в'їзду в країну. Якщо з поважних причин вам потрібно виїхати, потрібно подати форму I-131 на отримання дозволу повернутись до США.

Нью-Йорк, США Автор: Тетяна Остапчук

Дорога: 1

Відстань Київ – Нью-Йорк 7 513 кілометрів (4 508 миль).

Наразі дістатися з України до Америки можна тільки з пересадками. Літак із Європи перетинає океан за 7-11 годин. Найвигіднішим для українців є виліт із Польщі. Квитки будуть коштувати від 10 000 гривень.

Документи: 2

На участь в програмі U4U українці не можуть податися напрямку самотійно. Від імені українських громадян заявку подає спонсор, для цього повинен заповнити спеціальні форми, в тому числі вказуючи контакти українців, за яких ручається, заявити про свою фінансову підтримку українця на час його перебування в США та пройти необхідні перевірки.

Українці повинні підтвердити свою біографічну інформацію в "myUSCIS" та виконати всі вимоги, зокрема щодо вакцинації. Гуманітарний пароль для українців надається на 1 або 2 роки, протягом цього періоду не можна виїжджати із США.

Наступний крок – отримати Social Security Id, який надасть підтвердження особи у США. Після – податися у Службу міграції за офіційним дозволом на роботу.

Допомога: 7

Всім необхідним, а разом з тим і грошима, людину зобов'язується забезпечити спонсор. По допомогу можна звернутися з проханням до адміністрації штату, де проживає людина.

Також можна отримати талони на продукти.

Розмір та тривалість усіх соціальних виплат буде залежати від складу сім'ї, віку і місця проживання. З моменту вашого працевлаштування, виплати скоротяться у розмірі або припиняться.

- Сума на їжу стартує від 250 доларів (10 000 гривень).
- Фінансова допомога – від 400 доларів (16 000 гривень, не для всіх).

Ціни: 6

Набір з основних продуктів обійдеться недешево за українськими мірками, в середньому у 82 долари США (3 280 гривень). Сюди входить по кілограму курячого філе, мороженої риби та свинини, рис, спагетті, гречка, вівсянка, борошно, а також хліб, яйця, молоко, цукор, сир, вершкове масло та олія та овочі (огірки, помідори, картопля).

Інфляція невисока.

Житло: 2

Спочатку житлом українців має забезпечити спонсор, проте з часом переселенцям треба буде винаймати помешкання самотійно. Для цього потрібно довести орендодавцеві, що ви зможете оплачувати довгострокову оренду, і знайти поручителя. Вартість оренди житла висока: однокімнатна квартира в центрі міста коштуватиме від 1 200 доларів (48 000 гривень) на місяць, ближче до окраїн – 900 доларів (36 000 гривень) на місяць.

Робота: 8

Після приїзду в США переселенці можуть одразу працювати, але протягом 90 днів їм треба отримати дозвіл на роботу шляхом подання форми I-765. З 21 листопада 2022 року ця форма є безкоштовною для українців за програмою U4U.

Для кваліфікованих програмістів, інженерів, медиків зі знанням англійської мови знайти роботу в США не проблема. Лікарям обов'язково підтвердити диплом.

Затребувані професії, які не вимагають спеціальної освіти:

- будівельники,
- водії (далекобійники),
- автомеханіки,
- садівники,
- няні,
- покоївки,
- кур'єри,
- різноробочі та ін.

Діти: 9

Якщо у вас є діти, ви можете отримати різні види допомоги:

- допомогу для оплати догляду за дитиною, поки батьки на роботі,
- послуги для малолітніх дітей,
- підготовка дітей до школи,
- домашні візити соціального працівника,
- продуктову допомогу (програма Head Start та інші),
- можливість безкоштовно навчатись у школі. Дітей приймуть до вибраного вами закладу, навіть якщо він розташований в іншому районі. Школа може організувати посилене вивчення англійської мови.

У ВНЗ навчання платне, та для найбільш мотивованих студентів існують різні види допомоги:

- стипендії та гранти,
- спонсорська підтримка,
- програми обміну.

Люди літнього віку: 8

Для людей літнього віку існує програма Додаткового гарантованого доходу.

Умови для людей з інвалідністю: 10

Програма Додаткового гарантованого доходу поширюється також на людей з інвалідністю.

Забезпечені умови для індивідуальної мобільності людей з інвалідністю, а також максимальної доступності до інфраструктури та інформації.

Загальна атмосфера: 10

За приблизними підрахунками, російська діаспора у США втричі чисельніша за українську. Наших найбільше у Нью-Йорку та Флориді – співвітчизники ведуть активне громадське життя, створюють спілки

та ГО з метою популяризації української культури та активізації міжнародної допомоги Україні, ведуть блоги та групи у соцмережах.

З початком великої війни американці співчують українцям, надають значну фінансову та гуманітарну підтримку.

УГОРЩИНА: 62 ЗІ 100

Станом на 3 січня 2023 року в Угорщині зареєстровані 33 316 шукачів притулку з України. Угорщина розташована по сусідству з Україною, і всі п'ять угорсько-українських пунктів пропуску (Чоп – Záhony, Косонь – Barabás, Вилок – Tiszabecs, Астей – Beregsurány, Дзвінкове – Lónya) зараз відкриті.

На відміну від інших країн, Угорщина визнає українські дипломи.

Будапешт, Угорщина Автор: Emma Fabbri, Unsplash

Дорога: 10

Відстань за маршрутом Київ – Будапешт має понад 1 200 кілометрів, приблизний час поїздки – 14 годин. З України до Угорщини зараз можна доїхати автомобільним або залізничним транспортом. Між країнами курсують 11 залізничних рейсів. На 3 прикордонних пунктах пропуску кордон можна перейти пішки.

Можна також отримати "Квиток солідарності", який дає безплатний проїзд потягами всередині країни.

Документи: 6

Українцям в Угорщині надають стандартний для ЄС тимчасовий захист. Він передбачає: доступ до роботи, освіти, безкоштовну базову та швидку медичну допомогу, знижки на проїзд у транспорті.

Міграційна служба має 45 днів для розгляду прохання про тимчасовий захист.

Допомога: 7

Щомісячна фінансова підтримка від держави становить 22,8 тисяч форинтів (2 тисячі гривень). Крім того, є й інші види соціальних виплат, розмір яких визначають індивідуально:

- на дитину,
- для породіль,
- на навчання,
- для тих, хто шукає роботу.

Ціни: 9

Продуктовий кошик на тиждень обійдеться від 8 889 до 9 512 форинтів (від 682 до 730 гривень). Відповідно, за місяць потрібно витратити приблизно 3 тисячі гривень. Зростання цін протягом року в Угорщині становило 34 відсотки. Найбільше подорожчали найпростіші продукти: хліб, м'ясо, яйця, фрукти та овочі.

Житло: 5

Українці мають право на розміщення у запропонованому їм центрі для біженців або можуть жити у родичів, друзів чи інших людей. Допомогти знайти житло можуть волонтерські та релігійні організації.

Робота: 7

Українцям, які мають тимчасовий захист в Угорщині, не потрібно отримувати дозвіл на роботу. Роботодавець може надати і житло. Країна визнає українські дипломи і тут потрібні розробники програмного забезпечення, інженери-хіміки, будівельники, архітектори, слюсарі, столяри, офіціанти та інші.

Проте без знання угорської або англійської мови знайти потрібну роботу складно.

Діти: 8

В Угорщині освіта є обов'язковою у віці від 3 до 16 років. Школи і дитячі садки безкоштовні. Найближчі школи і дитячі садочки та допомогу з оформленням документів можна знайти за посиланням.

Дітям від 6 до 14 років надають 50% знижки на проїзд у вагонах 2 класу, також на дитину виплачують 13,7 тисяч форинтів (1,2 тисячі гривень).

Люди літнього віку: 2

Люди, старші за 65 років, можуть отримати знижки на проїзд у громадському транспорті Угорщини.

Умови для людей з інвалідністю: 5

Люди з інвалідністю зі статусом тимчасового захисту мають право на безкоштовне медичне обслуговування, та спеціальну медичну допомогу, якщо вона необхідна.

Вони можуть отримати такі ж виплати від держави, як і місцеві жителі з інвалідністю:

- 62 євро (2 400 гривень) на дорослих,
- 37 євро (1 400 гривень) на дітей.

Українцям з інвалідністю допомагають місцеві громадські організації, наприклад, Національна асоціація аутистів, MEOSZ та інші.

Загальна атмосфера: 3

На словах Угорщина засуджує російську агресію, а на ділі не підтримує введення санкцій проти росії. У медіа поширена антиукраїнська та антизахідна риторика та російські фейки. "Угорське суспільство – це дуже розділене суспільство, яке перебуває під значним впливом угорської урядової пропаганди. Уряд Орбана намагається показати, ніби він – єдиний представник народу Угорщини. А насправді суспільство – поділене", – пояснив мер Будапешта Гергей Корачонь.

Українці мають свої спільноти в країні, у яких можуть спілкуватися з земляками. Наприклад, тут.

ФРАНЦІЯ: 61 ЗІ 100

Франція дає дозвіл на тимчасове проживання (APS) людям, які рятуються від війни. Його термін – шість місяців із можливістю поновлення до 3 років. Цей дозвіл дає право на:

- фінансову допомогу,
- роботу,
- персоналізовану житлову допомогу (APL),
- продуктові набори від громадських організацій,

- медичне страхування.

За час повномасштабної війни РФ проти України до Франції переїхали 118 994 людей (станом на 31 жовтня 2022 року).

Гондрекур ле Шато, Франція Автор: Галина Щерба

Дорога: 4

Прямих рейсів з України до Франції під час війни немає. Сюди можна доїхати з пересадками, наприклад, через Польщу та Німеччину поїздами, автобусами та літаком або на автомобілі. Залежно від виду транспорту та регіону виїзду і прибуття, така поїздка може тривати від двох до 5 днів. Але спочатку українцям слід виїхати до Євросоюзу.

Так, відстань між містами Львів і Париж автомобільними дорогами загального користування становить понад 1 865 км або 1 156 миль.

Група SNCF (Французька залізнична компанія) разом із іншими залізничними операторами Європи долучилася до акції солідарності з українцями та дозволила безкоштовні подорожі на своїх поїздах по Франції та до інших європейських пунктів призначення.

Документи для українців: 8

Тимчасовий захист тут оформлюють лише на пів року з можливістю продовження, для отримання документів треба завчасно записатися на зустріч до префектури департаменту за місцем проживання або звернутися до пунктів "Accueil Ukraine".

Допомогти заповнити необхідні анкети можуть референти і навіть соціальні працівники у місцевих поштових відділеннях (La Post).

Дозвіл на тимчасове проживання (APS) не продовжується автоматично – по завершенню піврічного терміну його треба оновити. Якщо причини надання тимчасового захисту залишаться, статус може бути продовжений ще двічі, до 4 березня 2024 року, а при потребі і далі.

Однак, під час оформлення пакету документів шукачі притулку можуть стикатися з горезвісною французькою бюрократією.

Сума допомоги: 6

Шукачі притулку отримують пластикову картку, яка активується лише через місяць і більше. Туди надходять гроші, які можна витратити тільки в магазинах. Знімати готівку та оплачувати покупки онлайн цією картою неможливо.

Розмір виплат розраховується в залежності від складу сім'ї. Орієнтовна сума становить:

- 1 особа – 6,8 євро в день,
- 2 особи – 10,2 євро в день,
- 3 особи – 13,60 євро в день.

Українці, які уперше подалися на тимчасовий захист і ще не отримали допомогу або виплати не прийшли (таке буває нерідко), можуть звернутися за чеками на продукти та предмети гігієни до Червоного Хреста або місцевих асоціацій.

Віднедавна отримати фінансову допомогу можуть і французи, які з 1 квітня 2022 року протягом періоду, що дорівнює або перевищує 90 днів,

безкоштовно приймали одного або кількох українців із тимчасовим захистом. Розмір компенсації:

- 450 євро за перші 90 днів проживання,
- потім по 5 € на добу протягом наступних днів проживання.

Ціни: 2

Для українців у Франції ціни на продукти доволі високі, до того ж, вони постійно зростають. Продуктовий кошик на тиждень коштуватиме 54,6 євро (2 184 гривні). До прикладу, борщовий набір буде коштувати – 16,4 євро (656,4 гривні). Для порівняння, за даними Мінфіну, в Україні такий набір коштує приблизно 188 гривень.

Житло: 7

Житло для українців надають у три етапи. Після прибуття до країни їх розміщують у пунктах термінового прийому або в родинах. Після оформлення захисту, соціальні працівники та волонтери шукають тимчасове житло там, де є місця. Умови проживання та оплати різняться в залежності від регіону.

Українці можуть орендувати житло самостійно, а також мають право оформити персоналізовану фінансову допомогу на оренду. Ціни: від 500 євро на місяць і вище в залежності від розміру та розташування помешкання. Орендатори апартаментів вимагають поручителя, робочий контракт та низку інших документів.

Робота: 3

Тимчасовий захист (APS) є еквівалентом дозволу на роботу. Та без знання французької мови влаштуватися за спеціальністю майже нереально, а представникам деяких професій (наприклад, лікарям) потрібно мати виключно французьку освіту. У провінційних містечках і селищах, куди переважно розселяють українців, складно знайти будь-яку роботу, особливо мамам з маленькими дітьми.

Допоки діє статус тимчасового захисту, українці можуть продовжувати користуватися своїми водійськими правами без необхідності обмінювати їх на водійські права ЄС або здавати новий іспит на водіння.

Можливості для дітей: 10

Відвідування садочка та школи є обов'язковим для дітей від 3 до 16 років, навчання безкоштовне, але для багатьох дітей утруднене через мовний бар'єр.

Французький Фонд допомоги сім'ям (SAF) може надати українцям індивідуальну фінансову допомогу на навчання дітей.

Країна дружна до іноземних студентів: за наявності сертифіката про знання французької мови у державних університетах навчання безкоштовне, є гуртожитки, діють різні стипендіальні та інші соціальні програми (як-от студентські обіди по 1 євро, безкоштовний вхід до спортзалів, знижки на проїзні, у супермаркетах тощо).

Можливості для людей літнього віку: 5

Українські пенсіонери, люди літнього віку ніяких преференцій у Франції не мають – як і всі інші українці, разом із тимчасовим захистом отримують стандартні щомісячні виплати, а також право на повне покриття витрат на медичне обслуговування: консультацію сімейного лікаря, стоматолога, акушера, психолога.

Додатково можна отримати ліки та безкоштовні лабораторні обстеження. У разі необхідності страхування покриті витрати пов'язані з окулярами, зубними протезами, слуховими апаратами та іншим медичним приладдям.

Умови для людей з інвалідністю: 8

В країні високий рівень доступності для людей з інвалідністю. По можливості їм надають окреме спеціально обладнане житло. Діти з інвалідністю можуть відвідувати школу. А от підтвердити інвалідність і отримати додаткові виплати – процес тривалий і складний.

Загальна атмосфера: 8

Французи близько до серця прийняли війну в Україні, надавали і надають підтримку українцям, які шукають прихистку, зокрема, розміщують у своїх сім'ях. У відділеннях гуманітарних організацій Червоного Хреста, Resto du coeur та інших можна отримати продуктові набори та предмети першої необхідності тощо.

Росіян, емігрантів та їхніх нащадків у Франції порівняно небагато (200-500 тисяч), але це одна з найважливіших груп діаспори. Вона була дуже активною до вторгнення росії в Україну. Зараз вплив громадян рф зменшується.

Про це заявив посол України в Парижі Вадим Омельченко. Він сказав, що у них дійсно було "багато потужностей та впливу, але зараз їх не видно і не чути". Натомість українці гуртуються, створюють асоціації, проводять маніфестації, комунікують у соціальних мережах, зокрема, на даний час активні вже понад 200 груп у Телеграмі та Фейсбуці у регіонах і містах Франції.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ: 52 ЗІ 100

Станом на 19 грудня 2023 року притулок у Великобританії знайшли 152 200 вимушених переселенців з України.

Українці, які рятуються від війни, можуть приїхати у країну до родичів або інших спонсорів за програмами Ukraine Family Scheme та Дім для України.

Лондон, Великобританія Автор: Тетяна Остапчук

Дорога: 5

Між Києвом та Лондоном відстань у 2 400 кілометрів. Долають її автомобілем, автобусами, поїздами чи літаком. Машиною можна доїхати приблизно за 30 годин через тунель із Франції.

Протягом перших 12 місяців після прибуття до країни дозволено користуватися українським посвідченням водія. До Великої Британії можна потрапити і паромом із Франції, Нідерландів чи Іспанії. Щоб

скористатись лоукостером, треба виїхати до Євросоюзу, наприклад, до польського Жешува.

Українці мають право на безкоштовний проїзд протягом перших 2-7 днів після прибуття у країну.

Документи: 5

Біометрична посвідка на проживання (BRP) надає дозвіл на перебування у Великій Британії до 3 років. Підтверджує право:

- на навчання,
- на отримання грошової допомоги,
- на роботу,
- медичне обслуговування та ін.

Дані для BRP треба надати протягом 6 місяців після прибуття в країну.

У різних регіонах країни умови можуть відрізнятися.

Допомога: 5

Британці – спонсори українців за програмою "Дім для українців" мають право на щомісячну виплату 350 фунтів стерлінгів (близько 13 тисяч гривень) терміном до року. Люди, які приймають своїх родичів, виплат не отримують.

Також якщо людина отримали візу за програмою "Дім для українців", їй надають одноразову виплату – 200 фунтів стерлінгів (приблизно 9 000 гривень).

Крім того, є соціальна допомога по безробіттю універсальний кредит (Universal Credit). Щоб отримати, треба зареєструватися у Job center, суму виплат визначають індивідуально.

Ціни: 2

Життя у маленьких містечках Великої Британії набагато дешевше, ніж у Лондоні.

Сім'ї з двох осіб на харчування потрібно приблизно 400 фунтів на місяць (18 000 гривень).

Громадський транспорт дорогий. У великому місті варто купити проїзний квиток. У Лондоні поїздка на автобусі коштує 1,50 фунтів (70 гривень).

Житло: 1

Соціального житла дуже мало, українці переважно живуть у родинх спонсорів або орендують помешкання:

- 1-кімнатна квартира в центрі невеликого міста обходиться приблизно у 600-800 фунтів (31 000 гривень),
- квартира-студія у Лондоні коштує від 1 100 фунтів на місяць (50 000 гривень),
- оренда будинку – від 1 300 фунтів (59 000 гривень).

Ще близько 200 фунтів (9 000 гривень) доведеться віддавати за комунальні послуги.

Багато українців ризикують залишитись без даху над головою після закінчення піврічної дії програми Homes for Ukraine.

Робота: 4

Після брекзиту на ринку праці Великої Британії недостатньо кваліфікованих працівників. Офіційне працевлаштування можливе за умови підтвердження права на роботу. Як виняток, українські переселенці можуть долучатися до програм apprenticeships, таким чином є можливість водночас працювати та здобувати професійну кваліфікацію.

Для відкриття власного бізнесу в Великобританії, достатньо отримати статус самозайнятої особи.

Найпоширеніші перешкоди для працевлаштування:

- незнання англійської мови,
- невизнання кваліфікації у Великобританії,
- робота, яка не відповідає навичкам шукача.

При зарплатні менше, ніж 12 500 фунтів стерлінгів (570 000 гривень) на рік, ви не сплачуєте ні податків, ні внесків у систему національного страхування.

Діти: 5

Допомога на дитину:

- 21,80 фунтів стерлінгів на тиждень за найстаршу або єдину дитину (1 000 гривень),
- 14,45 фунтів стерлінгів (650 гривень) на тиждень за кожну іншу дитину.

Існує допомога по оплаті послуг із догляду за дитиною дошкільного віку.

Діти віком від 4 до 16 років зобов'язані ходити до школи, державні школи і садочки безкоштовні, мова викладання – англійська. При цьому може виникнути проблема наявності вільних місць.

Люди літнього віку: 9

Люди, старші за 66 років, крім пенсії, можуть отримати пенсійний кредит – додаткові гроші на побутові потреби. Його розмір визначають індивідуально.

Умови для людей з інвалідністю: 9

Людям з інвалідністю передбачені окремі виплати. В країні високий рівень доступності до різних закладів, установ, транспорту тощо.

Також є допомога на догляд, якщо ви доглядаєте за кимось принаймні 35 годин на тиждень. Розмір визначають індивідуально.

Загальна атмосфера: 7

Численна російська спільнота у Лондоні має 30-річну історію. З початком повномасштабного вторгнення в Україну місцеві росіяни поведуться по-різному і з медійного простору майже зникли, однак на побутовому рівні ставлення до громадян РФ не змінилося.

Місцеві допомагають українцям і дають для них прихисток в себе вдома.

Українська діаспора значно менша, ніж у Канаді чи Польщі. Українці переважно гуртуються за місцем проживання, створюючи відповідні групи в соціальних мережах, наприклад, у фейсбуці: "Українці в Лондоні",

"Українці в Бірмінгемі" тощо. Є і загальні групи на зразок "Українці у Великій Британії". У них земляки обговорюють побутові проблеми, діляться інформацією, просять поради.

Існують і інші корисні проєкти, створені українцями для українців, як-от інформаційний сайт "Українське ком'юніті у Великобританії".

[Повернутися до змісту](#)

Міграційна криза через війну: критична ситуація в Європі та ризики для України ([Евакуація.city](#))

14.01.2022

Війна росії проти України спричинила наймасштабнішу хвилю міграції з часів Другої світової війни. Деякі країни Євросоюзу вже зараз близькі до критичної точки після прийому понад семи мільйонів українців. Як ЄС підтримує евакуйованих і які наслідки матиме відтік населення на післявоєнну ситуацію в самій Україні?

Матеріал The Week "The growing Ukraine refugee crisis" скорочено та адаптовано українською мовою спеціально для Евакуація.City.

Криза через війну росії проти України

Європу охопила міграційна криза. Вона пов'язана з намаганням країн прихистити та фінансово забезпечити майже вісім мільйонів українських евакуйованих.

Кількість переселенців і їхній вплив на приймаючі країни значно перевищує масштаби міграційної кризи 2015-2016 років. Деякі країни-члени ЄС, такі як Польща та Німеччина, наразі близькі до критичної точки.

Яка ситуація в ЄС?

Станом на серпень "27 країн-членів ЄС прихистили таку кількість біженців, яку вважали неможливою під час сирійської кризи у 2015 і 2016 роках, – пише The Washington Post. – Але тимчасовий захист – це не лотерейний джекпот.

Багатьом евакуйованим довелося переїжджати з місця на місце, вони мають труднощі з пошуком роботи. Матерям із маленькими дітьми було особливо важко знайти час для співбесіди або запису на мовні курси", – йдеться у статті.

Як і у випадку з міграційною кризою 2015-2016 років, проблема загострилася через нерівномірний розподіл людей в Євросоюзі.

"В ЄС роками сперечалися щодо справедливої схеми розподілу біженців", – зазначає DW, порівнюючи Польщу та Німеччину, які прийняли понад мільйон українців із Францією, другою за чисельністю населення та ВВП країною ЄС, яка прихистила трохи більше 100 тисяч.

В час, коли росія обстрілює українські електростанції, залишаючи багатьох без опалення та електрики, європейські лідери готуються чи вже спостерігають нову хвилю переселенців, яка збільшує навантаження на і без того обмежені можливості країн.

Як справляються з напливом інші країни?

У деяких європейських країнах "система близька до межі", каже редактор європейського бюро The Telegraph Джеймс Крісп.

На передовій кризи – Польща, де офіційно зареєстровано понад 1,4 мільйона українців. Хоча "в країні є величезна підтримка України, криза вартості життя починає негативно впливати на економіку", – вважає журналіст.

Схожа ситуація й у Німеччині, куди від початку війни евакуювався понад мільйон українців, і де муніципалітети більше не в змозі їх приймати.

Головною проблемою новоприбулих є пошук житла. Тривалий процес інтеграції також передбачає надання доступу до освіти та медицини, зазначає DW.

У Великій Британії лідери рад попереджають про ризик бездомності серед українських евакуйованих. Більше 100 000 людей прибули до країни за програмою Житло для України. Проте з закінченням першого етапу, після шести місяців перебування, багато кому немає куди йти.

"План уряду полягав у тому, щоб українці або орендували житло самостійно, або знайти нових спонсорів, – інформує The Guardian, – але місцева влада, відповідальна за реалізацію програми, заявляє, що їм важко знайти людей, готових прийняти біженців".

Наприклад, за даними місцевої влади Лестершира, лише 10% людей, які висловили зацікавленість у прихистку українців навесні, наразі готові допомогти з повторним прийомом.

Ірландський уряд, який оголосив, що наступного року витратить 2,5 мільярда євро на утримання 100 000 українців, звинуватили у незадовільній підготовці до прибуття величезної кількості українців. Сенаторка від опозиції Sinn Féin Лінн Бойлан заявила про необхідність скоординованої роботи уряду.

"Нам потрібна участь міністра житлово-комунального господарства, міністра освіти, міністра охорони здоров'я, щоб ми могли запровадити комплексні послуги", – заявила вона Irish Mirror.

Як вплине відтік населення на Україну?

Для України масовий відтік громадян є екзистенційною загрозою її післявоєнному відновленню.

Хоча чоловікам віком від 18 до 60 років наразі заборонено залишати країну, очікується, що багато з них приєднаються до своїх сімей за кордоном після скасування заборони і не повернуться до України.

Це "свідчить про жахливу демографічну кризу в Україні, яка почалася задовго до війни", – зазначає Al Jazeera.

У 1991 році в Україні проживало 52 мільйони людей. Останній перепис населення, проведений у 2001 році, встановив офіційну цифру в 43 мільйони. Після анексії Криму та війни фактична кількість буде набагато меншою.

На тлі еміграції українських працівників до ЄС протягом останніх років, старіння населення та одного з найнижчих у світі рівнів

народжуваності, криза біженців ще більше ускладнить післявоєнне економічне відновлення, кажуть експерти.

"Масове повернення біженців залежить від воєнної ситуації, а в довгостроковій перспективі – від стратегії економічного розвитку", – каже Al Jazeera київський аналітик Олексій Куц.

"Інакше Україну очікує демографічна криза – населення менше 30 мільйонів, із яких 10 мільйонів – пенсіонери", – попереджає він.

[Повернутися до змісту](#)

Українські мігранти підіймають економіку Європи. Що буде з Україною без них? (Економічна правда)

12.12.2022

Російське вторгнення в Україну спровокувало одну з найбільших гуманітарних криз у Європі з часів Другої світової війни. Через війну десятки мільйонів українців вимушено змінили місце проживання, з них близько п'яти мільйонів виїхали через західний кордон, де отримали тимчасовий притулок.

Зазвичай біженці стають тягарем для держав, які їх приймають. Переселенці потребують чималих видатків на їх утримання та адаптацію. Проте хвиля біженців з України може стати винятком з цього правила.

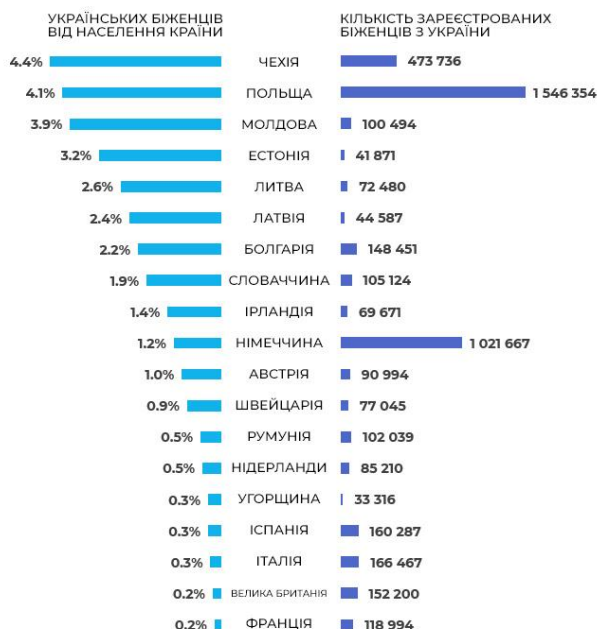
Нацбанк дослідив вплив хвилі біженців з України на країни Євросоюзу та дійшов висновку, що українці пожвавили їх економіки і пом'якшили вплив нової економічної кризи, що крокує планетою. Вони швидко адаптуються до нових умов, шукають роботу і платять податки.

Однак те, що стало надбанням для ЄС, виявилось втратою для економіки України.

Скільки українців виїхало

Хвиля біженців з України не схожа на попередні міграційні кризи, які спіткали Європейський континент у 21 столітті. Відмінність у тому, що більшість українських біженців – жінки працездатного віку з вищою освітою та їх діти.

СКІЛЬКИ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ ПЕРЕБУВАЄ У КРАЇНАХ ЄВРОПИ?

За даними Управління верховного комісара ООН у справах біженців (UNHCR), статус тимчасового захисту у країнах Європи до 3 січня 2023 року отримали близько 4,9 млн українських біженців. Це близько 1% від населення країн Євросоюзу. Найбільше українців прийняли Польща, Німеччина та Чехія.

ООН також відстежує міграцію українців на територію

країни-агресора. За даними UNHCR, на початку 2023 року в росії та білорусі перебували близько 2,9 млн українців. Хоча наразі неможливо напевно сказати, скільки з них виїхали туди добровільно, а скількох окупанти депортували.

Кількість українських біженців у країнах ЄС порівняно з першими місяцями великої війни стабілізувалася. У травні-вересні 2022 року навіть спостерігалася тенденція до їх повернення. Однак восени через активізацію російських терористичних атак проти критичної інфраструктури ситуація змінилася.

Скільки коштує утримання українських біженців

Люди, які тікають за кордон від війни, як правило, перебувають у складному соціальному становищі. У нових країнах їм потрібно знайти житло, одяг, їжу та ліки. Левову частку цих витрат покривають бюджети країн Євросоюзу.

Ба більше, характерною особливістю хвилі українських біженців є значна частка серед них неповнолітніх. За розрахунками ООН та економістів, вона становить 28-44%. Це створює додатковий тиск на бюджети держав, оскільки їм необхідно здійснювати додаткові видатки на освіту українців та їх адаптацію.

Наприклад, у Польщі видатки на освіту для майже 560 тис зареєстрованих там українських дітей становлять 2,2 млрд євро, а витрати на їх медичне забезпечення оцінюються 1,5 млрд євро, ідеться в дослідженні Нацбанку.

За розрахунками економістів, держави ЄС залежно від країни витрачають від 9 тис євро до 25 тис євро на рік на кожного українського мігранта.

"Якщо дві третини зареєстрованих українців у ЄС потребуватимуть державної підтримки, то загальний обсяг видатків становитиме від 26,4 млрд євро до 73,3 млрд євро на рік. Водночас очікується, що найбільше навантаження лягатиме на країни-сусіди України та країни Балтії", – говориться в дослідженні Нацбанку.

Як українці підтримують економіку ЄС

Утім, вплив українців на економіки країн, що їх приймають, не лише негативний. Українці стимулювали споживчий попит і підтримували економічну активність у час, коли світова економіка почала занурюватися в рецесію.

Наприклад, у Польщі та Естонії українці спричинили справжній купівельний бум. Як свідчать дані Нацбанку, у перші місяці великої війни українці витрачали в Польщі та інших європейських країнах переважно свої українські заощадження.

Обсяги витрат українців за кордоном у 2022 році зросли в рази порівняно з аналогічними витратами в довоєнний період. За даними НБУ,

лише за перші пів року 2022 року витрати валюти з українських банків за статтею "подорожі" були на третину більшими, ніж за весь попередній рік.

Це означає, що мільярди доларів з української банківської системи працювали на пожвавлення споживчих ринків європейських держав. Це відбувалося в час, коли в жителів ЄС не було бажання витратити гроші через високу інфляцію.

З часом частина українських мігрантів почала працевлаштовуватися на нових місцях проживання, що покращувало динаміку виробництва товарів та послуг, а також посилювало конкуренцію на місцевих ринках праці.

Так, у червні 2022 року в Німеччині було зареєстровано 350 тис українців, які шукали роботу. До жовтня працевлаштувався кожен десятий з них. У Польщі з 1,2 млн українців, які отримали номери соціального страхування (необхідна умова для офіційного працевлаштування в країні), половина знайшла роботу.

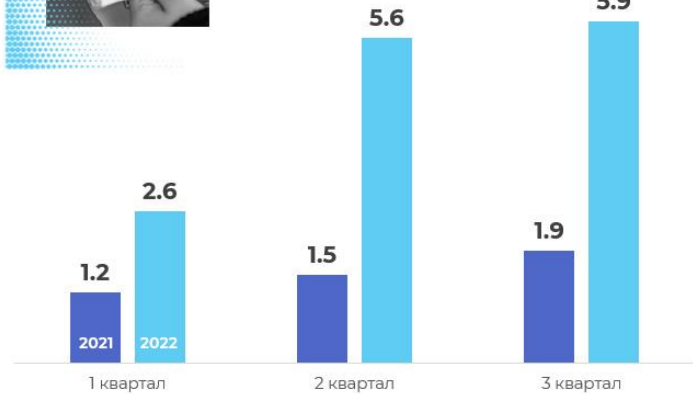
За розрахунками ЄЦБ, від 25% до 55% українських вимушених мігрантів працевлаштуються або активно шукатимуть роботу в країнах-реципієнтах. Це збільшить робочу силу ЄС на 0,2-0,8% або на 0,3-1,3 млн осіб. Відтак, біженці з України можуть стати поштовхом для розвитку економік деяких країн ЄС.

"Завдяки внеску українських мігрантів випуск товарів та послуг в Естонії, Польщі та Чехії у 2026 році буде на 2,2-2,3% більшим, ніж у базовому сценарії без міграції, у Німеччині – на 0,6-0,65%", – резюмують у Нацбанку.

Вплив українців на державні фінанси країн, які їх приймають, також буде позитивним у довгостроковій перспективі. Щонайменше завдяки тому, що активніше зростання ВВП збільшить надходження податків.

СКІЛЬКИ ГРОШЕЙ УКРАЇНЦІ ВИТРАЧАЛИ ЗА КОРДОНОМ?

МЛРД ДОЛ

ДАНІ: НБУ

У деяких державах українці вже "окупилися" місцевим бюджетом, компенсуючи виділені на підтримку біженців державні ресурси.

Так, у Польщі суми сплачених українськими біженцями податків сягнули 2,4 млрд дол. Це перевищує обсяги наданої польським урядом допомоги українським біженцям, не враховуючи додаткові видатки на освіту та медицину.

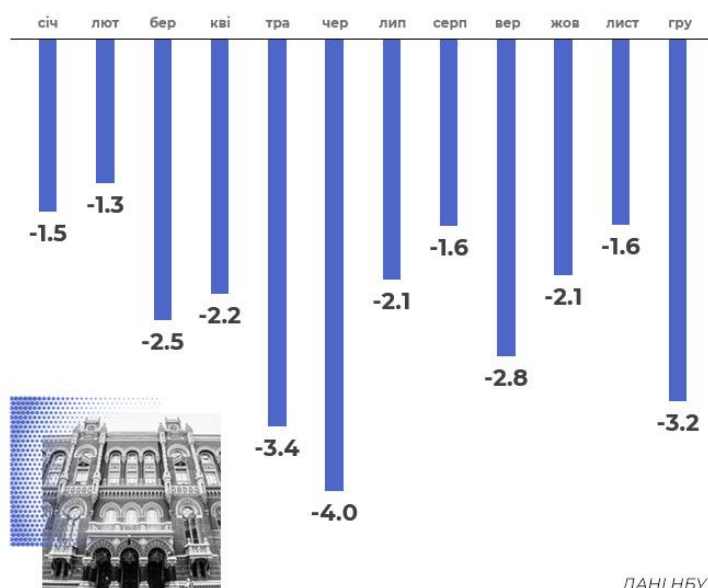
Як міграція впливає економіку України

Один з перших наслідків міграційної хвилі – фінансовий. Мільйони українців, виїхавши за кордон, починали розраховуватися там своїми українськими банківськими картками, що призвело до масштабного відпливу валюти.

Проте Нацбанк пізніше заморозив офіційний курс валют і вжив жорсткі валютні обмеження. Це дозволило тримати ситуацію відносно контрольованою. Однак державі довелося дорого заплатити за цю умовну стабільність, "спаливши" за 2022 рік понад 28 млрд дол золотовалютних резервів.

СКІЛЬКИ ВАЛЮТИ ІЗ ЗОЛOTOВАЛЮТНИХ РЕЗЕРВІВ СПАЛЮВАВ НАЦБАНК ДЛЯ ПІДТРИМКИ СТАБІЛЬНОГО КУРСУ ГРИВНІ?

МЛРД ДОЛЛ

Імовірно, у 2023 році ці відпливи валюти стабілізуватимуться. "Оскільки до кінця року не очікується значних змін у кількості українських емігрантів, то можна припустити, що їхні витрати залишатимуться незмінними", – вважає голова департаменту макроекономічних досліджень групи ІСУ Віталій Вавришук.

Проте українці за кордоном ще довго тиснутимуть на валютний ринок України.

"Цей вплив протягом 2023 року зменшуватиметься, якщо не буде додаткової великої хвилі біженців. Однак він не вичерпається повністю, бо частина біженців працюватиме віддалено на українських роботодавців та отримуватиме підтримку від чоловіків, які працюють в Україні або служать в ЗСУ", – вважає виконавчий директор Центру економічної стратегії Гліб Вишлінський.

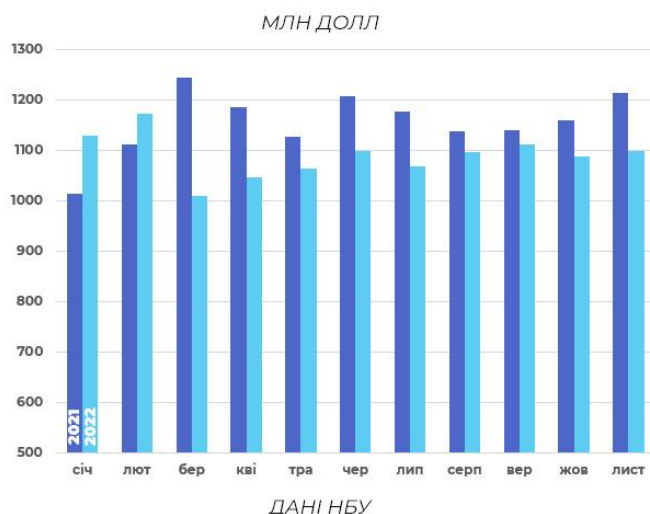
У 2022 році масштабні відпливи валюти з України допомогли перекрити міжнародні партнери, які надавали держбюджету мільярдні кредити і гранти. Крім того, в економіку надходила валюта від трудових мігрантів.

У мирні 2020-2021 роки заробітчани щомісяця переказували в Україну 1 млрд дол. Як не дивно, велика війна майже не вплинула на ці перекази.

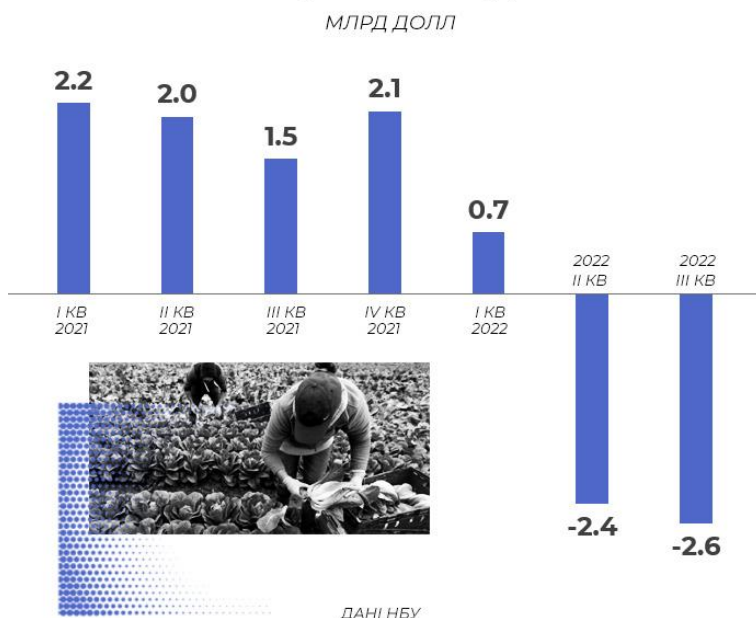
"З одного боку, "старі" мігранти стали переказувати менше коштів в Україну через охолодження європейських економік та виїзд за кордон частини українців, які були реципієнтами цих переказів. З іншого — значна частина українців, які виїхали після початку війни, працевлаштовувалася і зберігала високий рівень переказів", — каже молодший економіст Dragon Capital Дмитро Тараненко.

Утім, навіть попри стабільні надходження від заробітчан 2022 рік став, мабуть, першим, коли витрати українців за кордоном перевищили перекази в Україну.

СКІЛЬКИ КОШТІВ ПЕРЕКАЗАЛИ В УКРАЇНУ ЗАРОБІТЧАНИ?

НА СКІЛЬКИ ПЕРЕКАЗИ ЗАРОБІТЧАН ПЕРЕВИЩУВАЛИ ВИТРАТИ УКРАЇНЦІВ ЗА КОРДОНОМ?

Однак виїзд мільйонів українців за кордон вплинув не лише на фінансову стабільність. Набагато суттєвіше від міграційної хвилі постраждали ринок праці, споживання та виробництво, а отже, валовий внутрішній продукт.

За попередніми підрахунками Мінекономіки, ВВП України у 2022 році міг упасти на 30,4%. Хоча це значно менше, ніж

економісти прогнозували на початку великої війни, проте це падіння найбільше за всі роки незалежності.

Звичайно, суттєве просідання української економіки передусім зумовили руйнація меткомбінатів, проблеми з електроенергією та

блокування українських портів на початку 2022 року. Однак свій внесок зробила й масштабна міграція.

"Вимушена міграція негативно позначається на економічній активності, у першу чергу, через канал сукупного попиту. Якщо вимушені мігранти працюють віддалено на українські компанії, то вони витрачають свої заощадження та поточні заробітки за кордоном, а не в Україні", – пояснює Тараненко.

До 2022 року саме споживчий попит був ключовим рушієм зростання української економіки. Платоспроможний попит українців стимулював виробництво товарів та надання послуг, сприяв заробіткам компаній, створенню робочих місць та зростанню якості життя. Від'їзд значної кількості платоспроможних українців став важким ударом для економіки.

"Сукупний вплив вимушеної міграції міг бути в межах 10% ВВП, але велика частина цих біженців – з окупованих територій, які зараз не враховуються у ВВП. Тому, імовірно, вплив був суттєво меншим", – вважає Вишлінський.

Від'їзд значної частини платоспроможного населення впливатиме на темпи зростання ВВП в майбутньому, наголошують експерти.

"Якщо люди не повертатимуться додому, то довгострокове економічне зростання буде неможливим. Після нашої перемоги в Україну вкладатимуть значні інвестиції, однак ці кошти просто не буде кому освоювати. Наразі я не бачу жодних дій влади, які б показували, що там розуміють цю проблему", – вважає асоційований експерт "CASE-Україна" Євген Дубогриз.

Проблема з нестачею робочої сили буде лише посилюватися, вважають економісти. Передусім, через те, що лєвова частка мігрантів – діти.

Якщо вони, подорослішавши, працевлаштуються за кордоном, демографічна ситуація в Україні стане катастрофічною. Людей працездатного віку буде вкрай мало, тоді як кількість пенсіонерів стане непідйомною для держави.

Чи потрібно повертати мігрантів зараз

Довгострокові наслідки масштабної міграції можуть поставити хрест на економіці України через брак робочої сили і непідйомні соціальні видатки.

Утім, як не парадоксально, у короткостроковій перспективі українська економіка навіть виграє від того, що мільйони людей наразі перебувають за її межами.

Чимало вимушених мігрантів перебувають за кордоном через те, що війна зруйнувала їхні помешкання. Якби всі ці громадяни перебували в Україні, то їх довелось би утримувати за кошти дефіцитного державного бюджету.

Ба більше, економіка країни не може забезпечити мільйони українців, які поїхали за кордон, роботою та доступом до деяких базових потреб.

"На жаль, в Україні об'єктивно обмежені можливості для споживання. Зокрема, є обмеження щодо електроенергії. Якщо в Україну повернуться 5 мільйонів людей, то навантаження на енергосистему суттєво зросте. Чи змогли б ми забезпечити цей додатковий попит, зважаючи на руйнування інфраструктури?" – запитує професорка Київської школи економіки Ганна Вахітова.

Отже, вимушена міграція допомагає економіці проходити наслідки терористичних атак, а уряду – оплачувати все необхідне для перемоги. Проте після війни повернення українців має стати пріоритетним завданням для влади.

Як повернути українців додому

Повернення мільйонів мігрантів потребуватиме роботи держави на багатьох напрямках: від безпекового до соціального. Наразі у владі публічно не говорять про те, як повертатимуть українців додому. Можливо, таку стратегію лише розробляють. ЕП поспілкувалася на цю тему з українськими економістами.

Житло. Чимало українців виїхали за кордон через руйнувала їх помешкань, тому житлова політика після війни має стати однією з пріоритетних. "Люди будуть повертатися, якщо буде куди. Це не означає, що держава має будувати житло. Достатньо започаткувати відповідні інструменти", – вважає Вахітова.

Перші спроби уряд уже робить. Започаткована ним програма "єОселя" дає змогу взяти пільговий кредит на купівлю житла під 3% річних терміном до 20 років. Щоправда, наразі ця програма доступна лише для військовослужбовців, учителів, медиків та науково-педагогічних працівників.

Освіта. Оскільки чимало вимушених мігрантів поїхали з України з дітьми, то державі слід подбати про те, аби ці діти не втрачали зв'язок з батьківщиною.

Активний розвиток програм дистанційного навчання дітей чи паралельного індивідуального навчання за українською програмою дозволить дитині обрати між іноземним та українським вищим навчальним закладом. "Ці інструменти існують, проте Міністерство освіти про них не розповідає", – відзначає Вахітова.

Економічні можливості. Ще одна вагома складова успіху політики з повернення мігрантів – наявність можливостей для заробітку.

Частково ця проблема буде вирішуватися природним чином, оскільки брак робочої сили після війни підштовхуватиме роботодавців до підвищення зарплат. Однак державі потрібно буде сприяти працевлаштуванню, знизивши податки на фонд оплати праці або започаткувавши інші стимули для найму.

Держава також має сприяти поживленню бізнес-процесів.

"Дерегуляція, спрощення умов для ведення бізнесу. Усе це потрібно робити, аби колишні біженці могли швидко відкрити власну справу. Це стосується як підключення до мереж, так і доступності кредитів. Зараз для

отримання позики в банку бізнесу потрібно надати 29 документів", – відзначає Дубогриз.

Водночас, якою б ефективною не була політика держави, потрібно визнати, що всіх українців, які виїхали за кордон, назад повернути не вдасться. Деякі біженці вже освоїлися на новому місці і почали там життя "з нуля", тож у них може не виникнути бажання проходити цей шлях ще раз, але вже в Україні.

Через це держава має думати і про залучення мігрантів в українську економіку.

"Аби армія мирного часу не тиснула на економічне зростання, її розмір не має перевищувати 1% від населення. Оскільки навіть після нашої перемоги росія нікуди не дінеться, то нам потрібно зберігати армію на рівні 500-700 тисяч осіб. Це означає, що нас мусить бути щонайменше 50 мільйонів", – міркує Дубогриз.

Залучення мігрантів з інших країн потребуватиме не лише економічних реформ, а й терпимості українців. Цього країні вже зараз варто повчитися в жителів ЄС.

[Повернутися до змісту](#)

Європа готується прийняти більше українців у 2023 році, але менше підтримувати їх ([CBNews.com.ua](https://cbnews.com.ua))

04.01.2022

Минулої зими Ярослав Олак, уродженець Варшави, провів перші дні російсько-української війни, роздаючи разом зі своїми маленькими синами солодощі біженцям, які прибули до польської столиці. Незабаром після цього він безоплатно приймав українські родини у своїй квартирі у центрі міста.

Він сказав, що «мав би бути камінним», щоб не допомагати у такій ситуації. Але тепер для волонтерів, таких як Олак, фінансовий тягар допомоги українським біженцям зріс, і майбутнє стає все більш неясним.

У Польщі та по всій Європі різко зросли витрати на енергію та житло, деякі уряди готові скоротити фінансування, оскільки війна триває. Це змусило гуманітарні групи та волонтерів боротися з проблемою: як допомагати українським біженцям у 2023 році, адже війна триває, а погода обіцяє похолодання.

«Це не схоже на жодну іншу війну, жодну іншу кризу. Це місце, де дуже холодно, і де зараз 14 мільйонів людей переміщено через насильство», — сказав Ян Егеланд, генеральний секретар Норвезької ради у справах біженців (некомерційна організація).

Відкрити свої домівки та продемонструвати солідарність з українцями, навіть якщо місцева і національна влада робить крок назад, означає для Олака й інших особисті й фінансові втрати. Допомога від приватних громадян «має межі», сказав 47-річний Олак, який працює в польській установі соціального забезпечення: «Боюся, що через деякий час

на нас чекає друга міграційна хвиля, пов'язана з зимою в Україні. І що тоді?»

«Чудова» відповідь

За даними ООН, близько третини українців були змушені залишити свої домівки після вторгнення Росії в лютому. Майже 8 мільйонів біженців зареєстровано в Європі, і це, за інформацією Організації Об'єднаних Націй, стало міграцією, що зростає найшвидше з часів Другої світової війни.

Багато хто втік з України в перші тижні війни, побоюючись наступу російських військ. Європейський Союз відповів тимчасовим планом надання українцям права на проживання, а також інших пільг, таких як охорона здоров'я та доступ до ринку праці.

За даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), близько 4,8 мільйона біженців зареєструвалися для отримання пільг. За словами Шарлотти Сленте, генерального секретаря Данської ради у справах біженців, окремі громадяни також активізувалися, демонструючи «чудову» готовність приймати українців.

У Варшаві деякі жителі взяли тижні відпустки, щоб допомагати українцям, а німці встановили пункти прийому для біженців у Берліні. На вокзалах Будапешта угорці роздавали гігієнічні набори. А румуни пригощали українців гарячою їжею.

Латвійські волонтери організовували перевезення переміщених осіб, що часто передбачало поїздку через Росію. Маленька балтійська нація, яка звикла щороку отримувати лише кілька сотень прохань про притулок, прийняла понад 40 тисяч українців.

У Польщі 1,5 млн українських біженців зареєструвалися для отримання тимчасового захисту. Через наплив Аня Дзядон, яка займається нерухомістю в польському місті Тарнов, у березні вирішила перетворити будівлю, якою вона володіє, на безкоштовний пансіонат, який може прийняти до 50 осіб.

З тих пір його три поверхи переповнюють різні люди: бухгалтер з південноукраїнського міста Миколаєва, чий діти навчаються онлайн; Леся, Аліса, Микита та Леонсія з північно-східного міста Суми, які подорожували зі своїм поморським шпiцем; та Світлана і Віталій Пилипці, які прибули цього місяця з Дніпра в центральній Україні з двома маленькими доньками, одна з яких хвора на церебральний параліч.

За словами Дзядон, яка допомагає своїм гостям знайти роботу чи записати дітей до школи, нещодавно прибулі сказали, що покинули Україну через холод, відсутність електрики та інтернету.

Оскільки будинок Дзядон відноситься до категорії «групове житло», вона отримує від уряду близько 16 доларів на день за кожного біженця, якого вона приймає. Тим часом окремі господарі, такі як Олак, отримують 9 доларів на біженця на день протягом чотирьох місяців.

Виплати «невеликі», каже Аня, але вони допомагають покрити витрати, хоча ці витрати зростають зі зниженням температури — і в майбутньому може бути більше біженців.

Люта зима

Працівники гуманітарних організацій кажуть, що важко оцінити, скільки українських біженців залишилося в кожній європейській країні — і скільки ще може з'явитися. Багато українців часто перетинають кордони. Одні повернулися додому, незважаючи на війну, не всі, що залишилися на чужині, зареєструвалися для соціального захисту.

Коли влітку кількість біженців зменшилася, деякі групи допомоги розформувалися, а центри прийому закрили. Але до серпня українські посадовці вже почали бити тривогу щодо війни взимку, за словами Сленте, коли температура зазвичай коливається від 23 до 36 градусів за Фаренгейтом (від мінус 5 до приблизно плюс 2 градусів за Цельсієм).

Потім, у жовтні, Росія почала багатомісячну кампанію методичних ударів по інфраструктурі України, занурюючи міста в темряву та лютий холод. Наприкінці грудня близько 9 мільйонів людей були без світла, заявив президент України Володимир Зеленський.

Деякі люди «розглядають можливість втечі з України або знову, або вперше», — сказав Лукаш Пулавський з фундації «Відкритий діалог», польської некомерційної організації, яка підтримує біженців, які прибувають на Східний вокзал Варшави. Взимку «важко вижити, якщо немає енергоносіїв чи опалення».

Груднева температура в українській столиці Києві коливалася біля нуля, тоді як у прифронтовому місті Бахмут досягала 1 мінус 11 за Цельсієм. Уряд України закликав громадян, які втекли, залишатися на зиму за кордоном. Але гуманітарні організації намагаються надіслати якомога більше допомоги в Україну, оскільки літнім людям може бути важко виїхати.

Недавнє опитування ООН продемонструвало, що лише 7 відсотків респондентів, які все ще перебувають в Україні, розглядають можливість залишити своє місце проживання. Дані, зібрані національними урядами, не вказують на значне збільшення кількості перетинів кордону за останні тижні, сказала Ольга Саррадо Мур, речниця УВКБ ООН. Втім, сусідні з Україною країни, включаючи Румунію та Польщу, повідомили про невелике пожвавлення, тоді як в інших країнах темпи повернення в Україну сповільнилися.

Міхаела Мунтяну, яка керує найбільшим центром для біженців у східному румунському місті Ясси, каже, що все більше українців привозять своїх літніх родичів до Румунії. За даними німецького Червоного Хреста, початок зими також приніс до Берліна більше біженців.

Організації з надання допомоги готуються швидко мобілізувати більше волонтерів і за потреби знову відкрити центри прийому. УВКБ ООН допомагає місцевим і національним органам влади в Центральній і Східній Європі підготувати плани на випадок надзвичайних ситуацій,

включаючи запаси термоковдр і матраців та зміцнення спроможності центрів прийому, сказала прес-секретарка Шабіа Манту.

Аня Дзядон тим часом ремонтує горище свого пансіонату, щоб вона могла прийняти більше біженців. Але не всі, хто спочатку підписався на роль господаря, були такими привітними чи гнучкими, як Дзядон і Олак.

Українські біженці їдять у травні біля пансіонату в Тарнові, Польща, яким з березня безкоштовно керує Аня Дзядон. Фото надане Анею Дзядон «Ласкаво просимо» вже не таке ласкаве

За даними УВКБ ООН, понад 2 мільйони українських біженців оселилися в Західній або Південній Європі, але багато з них вважають за краще залишатися в сусідніх з Україною країнах, таких як Польща, Угорщина, Молдова та Румунія.

Однак ці країни бідніші, а війна підняла ціни на енергоносії й основні продукти. Як наслідок, групи допомоги та волонтери кажуть, що бачать падіння бажання і здатності людей надавати матеріальну допомогу.

«Деякі угорці, які навесні охоче працювали як волонтери, виснажені й більше не можуть дозволити собі допомагати», — сказав Бела Сілагіі, президент Угорської баптистської допомоги.

Багато поляків «хотіли б допомогти, але у них не вистачає для цього ресурсів, тим більше, що рівень інфляції в Польщі становить понад 17 відсотків», — зазначив Пулавський.

Державне фінансування має зменшитися у 2023 році, польський уряд хоче, щоб українські біженці почали оплачувати частину рахунків за державне житло і харчування. Але приватні хости, такі як Olak, все одно матимуть право на державну підтримку. Ця підтримка залишається стабільною, навіть коли ціни на енергоносії у Варшаві подвоїлися у 2022 році. Виплати від уряду, правда, часто затримуються. На думку Олака, польські лідери погано підготувалися до можливої нової хвилі біженців.

Цієї зими йому довелося покривати підвищення вартості опалення для своїх українських гостей. Дзядон також сказала, що їй, можливо, доведеться стягувати певну орендну плату, якщо державна допомога зменшиться.

У Латвії кілька місяців тому в деяких містах закінчилися гроші на розміщення людей, хоча нещодавно уряд схвалив розширення заходів допомоги до червня. Але зі зростанням цін «готовність людей допомогти може бути іншою», сказала Агнесе Лейс, яка працює в латвійській групі «Я хочу допомогти біженцям».

Така ж картина в Угорщині й Румунії, де уряди обговорюють зміни до програми фінансової допомоги людям, які приймають біженців. Але стрімке зростання орендної плати ускладнило українцям перехід на зняте на довгий строк житло.

Олак зрештою планує продовжувати створювати «безпечний оазис» для українців у Варшаві, навіть якщо це виснажить його ресурси. «Я вважаю за краще допомагати таким чином, — сказав він. — А також

показати дітям, що це важливіше, що в житті є важливіші цінності, ніж просто гроші».

[Повернутися до змісту](#)

Допомога українським біженцям у Європі: яка зараз ситуація у різних країнах (Апостроф)

04.01.2022

З початком повномасштабного російського вторгнення в Україну багато європейських країн відкрили свої двері для українських біженців, надавши їм житло, їжу, пільги та роботу.

Що зміниться у 2023 році для тих, хто втік від війни за кордон, розповідає "Апостроф".

Варто зазначити, що усі країни, де перебувають українські громадяни, оголосили про продовження дії програм з підтримки біженців у 2023 році. У той же час, аналітики прогнозують нову хвилю українців, які потребуватимуть притулку, через постійні ракетні обстріли Росією та проблеми з електроенергією.

Польща

Польща прийняла найбільшу кількість біженців з України – наразі там перебуває близько 1,5 млн наших громадян. З Нового року їм доведеться самостійно покривати частину витрат на проживання в місцях колективного розміщення. Так, безкоштовно проживати у таких місцях українці зможуть протягом перших 120 днів після приїзду до Польщі. Після цього вони повинні будуть платити за проживання 50% вартості, а з травня 2023 року - 75%, але не більше, ніж 40 і 60 злотих на добу (300 грн і 500 грн відповідно).

У той же час зміни не стосуватимуться осіб з інвалідністю, пенсіонерів, жінок з дітьми до року та вагітних, жінок із трьома та більшою кількістю дітей, людей, які опинилися у складних життєвих обставинах. Вони й надалі будуть проживати в таких місцях безкоштовно.

Окрім цього, у разі тимчасового виїзду з Польщі соціальні виплати заморожуватимуться, а у разі неповернення до країни протягом 30 днів – анулюватимуться. Також, посвідчення на тимчасове проживання у Польщі відтепер видаватимуть на півтора роки замість трьох.

Іще однією вимогою для легального перебування у Польщі є наявність електронного посвідчення - еквівалент польського документа mObywatel, а оформити польський ідентифікаційний код (PESEL) українці мають за 30 днів, а не за 90, як було минулого року.

Чехія

У Чехії планують змінити закони, згідно яких грошова допомога біженцям зменшиться із 5000 крон до 4890 (215 дол США). Окрім цього розмір допомоги залежатиме від доходів біженця. Якщо доходи будуть вищими за вказану суму, допомогу не надаватимуть.

Проте пенсіонерам та людям з інвалідністю грошову допомогу збільшать - вона становитиме 7 290 крон (323 дол США) на дорослого та 5 235 крон на дитину (231 дол США).

Остаточне рішення має бути ухвалене впродовж січня, а діятимуть нові правила з квітня.

Словаччина

З 1 січня Словаччина скасує безплатний проїзд у громадському транспорті в столиці країни Братиславі. Безоплатним проїзд буде лише в день отримання документів про статус тимчасового захисту та впродовж наступних чотирьох днів. Втім, безкоштовним залишать проїзд для школярів, за умови наявності документа про тимчасове проживання у Словаччині і підтвердження навчання у школі.

Литва

Натомість Литва навпаки, продовжила термін безкоштовного користування громадським транспортом - до 2024 року. Ідеться про великі міста та про залізничний транспорт. З 2023 року країна також запроваджує лише електронний формат дозволів на проживання, який діятиме до березня 2024 року.

Латвія

Латвія зобов'язалася приймати і допомагати українським біженцям до 30 червня цього року, після чого цей термін може бути переглянутий. Розмір грошової допомоги тут не змінився.

Проте, якщо українці планують працювати у цій країні, то вони повинні вчити латиську мову – для цього надається один рік. Тобто, говорити мовою цієї країни на роботі потрібно буде з 1 січня 2024 року.

Нідерланди

У цій країні вирішили встановити залежність між грошовою допомогою і доходами сім'ї з України. Так, з 1 лютого, влада матиме право припинити щомісячні виплати грошової допомоги для сім'ї у разі, якщо хтось із родини має доходи від роботи або пільг. Сьогодні на кожного дорослого чи маленького українця платять по 260 євро щомісяця. Також передбачається, що виплати на харчування зміняться і залежатимуть від того, скільки осіб є у сім'ї. Чим більшою є сім'я, тим меншою буде виплата на кожну особу.

Окрім цього планується зменшити розмір виплат родинам, які приймають у себе українських біженців – якщо зараз ця сума становить 215 євро на місяць, то її планують зменшити до 93 євро.

Німеччина

Ця країна, чи не єдина, яка з січня збільшить допомогу українським біженцям - розмір виплат для українців у ФРН зросте на 40-50 євро на місяць.

За окремими категоріями виплати будуть такими:

- самотні дорослі - 502 євро на місяць;
- батьки-одиначки – 502 євро на місяць;

- повнолітній громадянин України (що одружений) – 451 євро на місяць;

- діти 14-17 років – 420 євро;

- діти 6-13 років – 348 євро;

- діти віком до 5 років – 318 євро.

Окрім безпосередньо виплат українцям покривається частина вартості оренди житла. Сума відрізняється залежно від федеративної землі та становить близько 520 євро на місяць на одну особу. Водночас Німеччина обмежила строк перебування в країні без реєстрації терміном до 90 діб.

Швейцарія

Швейцарія оголосила, що у 2023 році планує виділити українських біженцям додаткове житло на кількох військових базах, оскільки уряд очікує, що ще близько 75 тисяч переселенців може звернутися до Швейцарії за допомогою.

[Повернутися до змісту](#)